

FILATELISTA

JOURNAL POUR ECHANGE
ACHAT ET VENTE
TIMBRES-POSTE.

NAJSTARSZE POLSKIE CASOPISMO,
POŚWIĘCONE WIADOMOŚCIOM ZBIERA-
NIA, POZNAWANIA ZNACZKÓW POCZ-
TOWYCH, HISTORJI ROZWOJU POCZT,
oraz dla ZAMIANY, KUPNA I SPRZEDAŻY

JOURNAL FOR EXCHANGE
PURCHASE AND SALE
OF STAMPS.

ZEITSCHRIFT FÜR TAUSCH, EIN- U. VERKAUF VON BRIEFMARKEN.

Wychodził jako zeszyt podwójny: 15/II, 15/IV, 15/VI, 15/VIII, 15/X, 15/XII.

Rękopisów nie zwraca się. Nieopłaconych listów nie przyjmuje się. Do wszelkich zapytań należy bezwarunkowo dołączyć znaczek na odpowiedź. Przedruk artykułów dozwolony z podaniem źródła.

Wydaje: Eug. A. Szczerban, Lwów. Adres Red. i Admin.: Lwów, ul. Wronowska 10.

Les annonces et abonnements sont payable en monnaie polonaise plus 25% d'avance par cheque sur Lwów, Varsovie, Vienne, Prague, billets de banque ou compl. series en timbres poste:

Alle ausländische Bestellungen von Inseraten u. Abonnements werden angenommen in der poln. Währung plus 25% beim Valuta starken Ländern. Vorausbezahlung. Bekannte Firmen zahlen nach Erscheinen. — Zahlung auch in ungebr. kompl. Sätzen. Zahlungen sind zu richten an:

Bankkonto: Bank Hipoteczny, Lwów, Pologne (Eug. A. Szczerban)

Postcheckkonto (Cheques Postaux): Wien 166.471 (Eug. A. Szczerban)

Varsovie 144.888

Prague 59.871

oder per Scheck, Banknoten

Briefmarken sammt Aufträgen, an die Adresse: „Filatelista“ Lwów (Leopol), Wronowska 10. (Pologne).

„Unja“ i „Filatelista“		Prenumerata Abonnement Subscription		Inseraty, Annonces, Advertisements						
				Strona, Seite, Page				Wiersz petit. Ligne — Line Petitzelle	Drobne ogł. słowo Tauschwort Miscel Advert. pro Wohrt Pet. an. chaque mot.	
Wkładka roczna Cotisation An. membership Jahresbeitrag	Wpisowe Enregistrement Registration Einschreibegeld	¹ / ₁ rok Jear An Jahr	Egz. pojed. Chaque Nr. Probe Nr. Single copy	¹ / ₁	¹ / ₂	¹ / ₄	¹ / ₈			
1000.—	200.—	900.—	200.—	10000.—	5000.—	2500.—	1250.—	80.—	20.—	

Dział inseratowy zamyka się 10 dni przed datą wyjścia zeszytu.

Please look strletly for our conditions if you wish to give as an order.

Dział inseratowy zamyka się 10 dni przed datą wyjścia zeszytu.

Please look stritely for our conditions if you wish to give as an order.

Opust — Rabatt: 3×10%; 6×15%; bez zmiany tekstu — bei gleichem Text — sans faculté de changer le texte. — Przy zmianie — bei geänd. Text — avec faculté de changer le texte 6×10%.

Nous cherchons des correspondents dans tous les pays. — Korrespondenten in aller Länder gesucht.

Désires-vous...?

Désires-vous des correspondances et descriptions des pays Pologne, Lithuanie, Ukraine, Russie etc.?

Désires-vous des jolies cartes-vues de ces pays?

Désires-vous compléter votre collection de timbres-poste de ces mêmes pays?

Désirez-vous des cartes et descriptions de la Lithuanie, Russie, le beau pays du soleil de minuit; de Pologne, le pays des anciens braves soldats?

Faites-vous inscrire dans la seule Société Intern. de ces pays le „Unja“.

Cotisation annuelle: 8 frc. (en t. poste neuf) ou uses frc. 60.— Yvert.

Envoyez aujourd'hui une carte couleur, recommandée au Directeur de Club „Unja“ EUG. A. SZCZERBAN, à Lwów (Leopol — Pologne) en demandant bulletin d'adhésion et numéro spécimen de l'„FILATELISTA“ qui paraît mensuellement.

Tout journal reproduisant cette annonce, aura droit au même espace dans l'„Filatelista“.

AWIZO!

Ażeby umożliwić personelowi wypoczynek, w miesiącu lipcu wstrzymuję wszelkie czynności.

El negozio está cerrado durante el mes de Julio.

Im Monat Juli bleibt das Geschäft geschlossen.

Le Magasin sera fermé au mois de juillet.

Nel mese di luglio il negozio resta chiuso.

The shop remains closed in July.

Eug. A. Szczerban, Lwów.

Następny numer „Filatelisty“ wyjdzie 15. sierpnia. Ogłoszenia uprasza się nadsyłać do powyższego numeru do 8. sierpnia b. r.

Ciągłe obietnice...

takie i tym podobne wyrzuty pisemne dochodziły... aż doczekały się. Powodem tak długiej przerwy wydawnictwa, nie były względy natury materialnej, ale z powodu przejściowej słabości nagromadziła się taka ilość różnorodnych spraw korespondencyjnych, że mimo pracy 3-miesięcznej w dzień i noc — musiała też opanować apatia. Ludzie pracy wiedzą, co to znaczy! Niemniej przyczyniła się sprawa likwidującej się „Spółki“, na której, nawiasem mówiąc, wyszedłem, jak „Zabłocki na mydle“ (P. T. Czytelników o tym nazwisku przepraszam, ale to ich nie tyczy, tylko przysłowia!) na bok składając straty materialne, o ile w największym nieporządku odebrane książki Buchalterji, przez co nie byłem w stanie całości spraw rychłej ruszyć. Mnóstwo spraw niezłatwionych, a przez to umotywowanych upomnień, zatatwione — nie wciągnięte i t. p. wytworzyły chaos na miesiące całe i w takim stadjum nie można było wszcząć wydawnictwa, ażeby znów zaraz nie utknęło. Przy tem drukarz, już to z powodu braku czcionek, lub też chęci składania filatelistycznych kawałków, stawiał opór bierny... Ale w tych kierunkach następuje już radykalna sanacja.

A ileż to pracy dały pouczenia P. T. Czytelników o racjonalnej zamianie na skutek inseratów. P. H. Julius z Hamburga pozwoił sobie w pakietach odesłać Redakcji przeszło 1000 przesyłek z Polski, do odesłania adresantom z powodu ich banalnej treści, motywując, że całość nie warta opłaty pocztowej — i racja.

Podobnie postąpił p. Wołkowyski, Wilno, — Hesse, Frankfurt etc. Niejaki p. Skorecki z Kołomyi, wysyłając najzwyczajniejszych 40 szt. polskich znaczków, żąda tylko „hamburskie“, inny kpl. Plebiscytowe i t. d. i t. d., a całość faktycznie warta była, ale... kosa. Znamiennie pismo, odpowiadające innym, powtarzamy dosłownie, mając nadzieję, że raz już nauczą się filateliści polscy zamiany przeprowadzać (katalog do tego jest niezbędny!) i nie będą potrzeby wał psuć papieru na podobne sprawy.

Nürnberg, 25. IV. 22.

„Filatelista“

Lwów.

Ich kann Ihnen mitteilen, daß meine kleine Anzeige in Ihrem Blatt einen außerordentlichen Erfolg hatte. Täglich gehen mir noch Sendungen zu; zum großen Teil leider aber auch derartige Schundsendungen (Geringe Zahl, nur aller gewöhnlichste Werte, viele ladierte usw.) bei denen das Porte höher kommt als die Marken wert sind. Ich sehe mich daher zu meinen Bedauern gezwungen derartige Sendungen entweder unbeantwortet zu lassen od. unfrankiert zurückzuschicken. Auch ist es mir unmöglich weitere Tauschbeziehungen mit Polen aufzunehmen.

Ich wäre Ihnen sehr dankbar, wenn Sie eine diesbezügliche kleine Notiz brächten.

Ich werde nicht versäumen bei Gelegenheit Ihr Blatt Sammlern wärmstens zu empfehlen.

Hochachtungsvoll

R. Bogner

Nürnberg, Wielandstr. 3, Bayern.

Pozatem ogłoszone projekta na konferencję filatelistyczną o ewent. nowych wydawnictwach w Nrze 11—12, spotkały się z gwałtownym sprzeciwem na łamach „Filatelisty Polskiego“ podp. Górski (K.) Czy rzeczowo to uczynili, będzie o tem mowa, była to bowiem przygrywka przeciw zbieraczom, natomiast forytowanie handlarzy, jak się to okazało na konferencji w Warszawie. Ach ta konferencja i ten artykuł! Natchnęły tem literaty filatelistycznego p. W. Bernsteina do nadesłania bombastycznego sprostowania (vide Kronika), w którym, jak od zarazy, umywa ręce od ogłoszonych „fantastycznych projektów“... jako szkodliwych i poniżających godność M. P. i T. W tem leży celowa perfidja i brak logiki, bądź co bądź, u poważnego filatelisty. Albowiem, o ile się zbija owe „fantastyczne projekta“ jako „szkodliwe“ (bo obliczone na 90 milionów), to się nie forsuje na konferencji, przedruków na wszystkich wydaniach (nawet już przedrukowanych) wileńskich na 600 milionów, jakoby z powodu „radości przyłączenia tej ziemi do Polski“. Sądzę, że „radość“ byłaby inna, więcej materjalna, gdyby to do skutku doszło, szkoda tylko firmy Borek w Braunschweig, że inspirowany artykuł o tych przedrukach pospieszyła się wydrukować.

Ale można było wszystko czynić, myśląc, że „Filatelista“ „zaspał na wieki“. To dało impuls anemicznemu „Przeglądowi Filatelistycznemu“ w Zgierzu do napaści ze strony „Jotki“ (J. K.) w artykułiku „Kilka słów prawdy“. Przede wszystkim przybić podnieść! Czy „Jotką“ nie jest p. Jerzy Krzyżanowski Łódź, Wiznera 12, wydawca „Informatora“ i członek „Unji“ Nr. 192? Odruchową krytyką „Przeglądu Filatelist.“ resp. owego artykułu, zajęli się inni. Szermować nie myślę, czy „E. S. resp. „Filatelista“ nauczyło się pisać i myśleć po polsku“. O tak! Dla profanów jest to niedoścignionem! Na jedno zgoda, że ducha polsko-rosyjskiego nie mamy. Wyszukuje się „błędy“ w tekście, jakie nieistnieją, lansuje się polemiką, ażeby dać strawę suchotniczemu żywotowi „Przeglądu filatelistycznego“. Premję otrzyma Redakcja „Przeglądu“ jaką zechce, gdy wskaże, gdzie w Nrze 11—12 doczytała się „Kreis Uhnowa“ (jest k. Uhnowa, skrócona urzędowa nomenklatura koło Uhnowa) „upust“, „rabbat“. A inne jak „urgens“, transakcje“, gdy Redakcja nie rozumie, to zamiast, odsyłając p. Szczerbana „jaki“ dobrego kupca a nieumiejącego pisać po polsku do „Jak sie należy mówić i pisać po polsku“ prof. A. Kryńskiego, — przeczytać

i być troszkę czytana w słownictwie polskiem i autoryzowanem obcem — do tego mogą posłużyć Encyklopedje, słownik Lindego i w. i. Ale dziwnie wyczuwa się ból, że „Filatelista“, rojący się od błędów, na kilkunastu stronach zadrukowanej bibuły, nie posiadający rzeczowej treści, nie powinien być sprzedawany, bo „poprostu jest to oburzającym i karygodnem“, gdy natomiast „Przegląd filatelistyczny“ ma wszystkie dane! Nieudolna reklama — z walką o byt! „Filatelista“ nie jest kolportowany; w $\frac{3}{4}$ nakładu bezpłatnie wysyłamy a to właśnie przez wzgląd ogłoszonej „czarnej tablicy“, tej zwalczanej „policyjnej części“, która wywołuje „Przeglądowi“ nagniotki na oczy. A że już naprzód zwalcza się tę rubrykę, daje dużo a dużo do myślenia. Znadto wiele szkodników tuczy się na polskiej ziemi, etyka filatelistyczna w deprawacji. Niestety dzieje się to z prądem czasu i to w każdej dykasterji. Ale raz sanacja nastąpić musi, wówczas samo przez się „Czarna tablica“ nie będzie miała racji bytu. Obecnie natomiast ma jeszcze wielkie pole do działania! Np. problem pobierania kaucji na wybory, czy te kaucje są procentowane, jakie zabezpieczenie mają składający w razie jakiegoś krachu finansowego danej firmy, prawo dysponowania w każdej chwili kaucją, niewypłacalności, sprzeniewierzenie wyborów (przy pomocy Prokuratorji) wymiana znaczków na gorsze, fałszerstwa i t. p. My to „wi“ i ogół „wi“, co o tem sądzić i bez obawy niechaj pozostaje do czasu „Przegląd filatelistyczny“, że „Filatelista“ nie budzi odrazę, ale leczy „zarazę“ i wyleczy. Nigdy tego niezapominać, że „Filatelista“ jakąś siłą fatum a la „Concordia“ grzebie „Przeglądy filatelist.“ jak to skon już o podobnem tytule w r. 1910 ogłosiło, że przeżyło „Echa“ etc. i przeżyje innych.

A że „Jotka“ kończy „nadaje się do gazety policyjnej i to w rubryce ogłoszeń“ nie mogą na to poradzić. Radzi sobie jednak sam w swoich i dla siebie aforyzmach „Credo Nr. 4—8“ „Prawdziwy filatelista nie zawsze jest dobrym patriotą“. I dlatego ma być kosmopolitą? O jakim znaku?

Eug. A. Szczerban.

Przechowanie dubletów.

(Dokończenie).

Tak wysortowanych znaczków nie potrzeba wyrzucać. Jak ich można użyć, o tem podam poniżej.

Kiedy ten, że się tak wyrażę, generalny przegląd już odbyty, przystępuje się do dalszego uporządkowania.

Najsamprzód posortować znaczki na podstawie pojedynczych państw, europejskich i zamorskich. Mając wszystkie państwa posortowane osobno, trzeba je dalej rozsortowywać wedle pojedynczych wartości tak, żeby każda i najniższa wartość była osobno.

Sortowanie to najlepiej skutecznieć wedle któregoś z katalogów Senfa, Michl'a lub innego. Pojedyncze wartości wkłada się do kopert. Na kopertę nalepia się po prawej stronie u góry jeden znaczek dla ewidencji, jakie znaczki ta koperta zawiera.

Koperty można sporządzić sobie samemu, nadając im dowolny format i ułożyć je w odpowiedniej skrzynce lub pudełku układając w alfabetycznym porządku, wedle pojedynczych państw. Państwa można poprzegradzać wyższymi nieco od kopert kartonami, wypisując u góry każdego kartonu przegródki, odpowiednią nazwę państwa.

Jeżeli kto posiada większą liczbę dubletów z jednego i tego samego ga-

tunku, można każdą pojedynczą wartość powiązać po 100 sztuk i złożyć do osobnego schowku.

Podam tu także i drugi sposób tak zwany zeszytowo-kartkowy.

Mając już jak wyżej opisano posortowane znaczki na pojedyncze wartości, a będzie ich np. 300 gatunków każdy inny, potrzeba przygotować 300 ćwiartek papieru ($\frac{1}{4}$ część arkusza). Ćwiartki te muszą być tylko z jednej strony czyste (niezapisane), druga (odwrotna) strona może być zapisaną lub zadrukowaną. Teraz nakleja się nalepkami na każdą ćwiartkę pojedyncze znaczki, lecz tylko jednego i tego samego gatunku, tyle sztuk, ile ich posiadamy. Nakleja się rzędami, jeden obok drugiego. Tak naklejone pojedyncze ćwiartki ze znaczkami, należącymi do jednego i tego samego państwa sortuje się wedle wydań i wkłada się do okładzinki, na której wypisaną jest nazwa odnośnego państwa. Okładzinki z napisami pojedynczych państw, zawierające w sobie pojedyncze ćwiartki z nalepionymi znaczkami, wkłada się do grubszych (kartonowych) okładzinek, zwiążuje razem i sortuje wedle części świata.

Bardzo praktycznie jest wypisać na każdej ćwiartce po lewej lub prawej stronie u góry, odnośny numer katalogowy każdego znaczka, jakoteż jego cenę katalogową, a to tego katalogu, którym się posługujemy. Mając to raz zanotowane, osobiście numer katalogowy, gdyż ten jest stały, zyskuje się na czasie; ceny zmieniając się można po wyjściu nowego katalogu wpisać na nowo, nie potrzebując w razie sprzedaży lub zamiany znaczka zaglądać do katalogu.

Co prawda, jest przy założeniu tego lub innego sposobu tak zw. kopertowego lub kartkowego, trochę więcej roboty, lecz założywszy go raz należycie, łatwo już dalej prowadzić, ma się spokój, wygodę, dobry przegląd, wynajdywanie i wkładanie nowych dubletów jest bardzo łatwe.

Wkońcu dodam jeszcze, jak można z korzyścią użyć znaczków, które z jakiegokolwiek powodu nie nadają się tak do zbioru jak i do dubletów,

Można je bardzo dobrze użyć n. p. do wyklejania różnych przedmiotów. jak pudełek na listowy papier lub papierosy, kasetek, wachlarzy, na ścienne makaty lub inne przedmioty dekoracyjne, na upiększenie własnego mieszkania lub można takie wyroby jako bardzo oryginalne dobrze sprzedać.

Kto ma odpowiednią do sporządzania tego rodzaju wyrobów cierpliwość, artystyczny gust, oryginalny pomysł, może niejedną piękną rzecz z tego materiału wykonać. — Ze znaczków wyrabiają zagranicą całe obrazy, kostjomy reductowe i t. p. Czyż i u nas nie możnaby coś podobnego wykonać?

K. S

„TESTIS” — artykuł konkursowy.

Krakowskie nadruki.

Najciekawszym, a zarazem najdroższym znaczkiem polskim jest bezsprzecznie znaczek austriacki z r. 1916 z nadrukiem „Poczta polska”.

I zdawałoby się, że jako taki od chwili wydania do dnia dzisiejszego, a więc w przeciągu równych trzech lat, powinien się doczekać obszernej monografii, że o znaczku mającym tak wielką wartość historyczną spisano tysiące choćby tylko wierszy druku.

I tu tradycyjna zasada wymaga, rozdzierając szaty, przytaczać przykłady zagranicy; jakie to studjum napisano o znaczkach tego, a jakie dzieło o znaczkach owego państwa, czy miasta, zawodzić „wspólne narzekania na niedbałość naszą”, jeśli się już nie jest takim panem, który jako korespondent obcego pisma zohydza własne państwo na szpaltach wrogiej nam prasy zagranicznej.

Przejdźmy więc raczej powody, dla których krakowskie nadruki mimo swej popularności posiadają dotąd zaledwie jeden fachowy artykuł, jednostronny zresztą, który poza wyliczeniem wysokości nakładu i omyłek, oraz sposobu drukowania, nic więcej nie oświetla.

Główną przyczyną tej dyskreacji, będzie zasada niewywoływania wilka z lasu, dalej brak większej ilości polskich czasopism fachowych, a także pewien kult, jakim ogół otacza ten niejako pomnik sprawiedliwości dziejowej.

Żaden jednak wzgląd, żaden powód nie powinien powstrzymać od zajęcia należytego stanowiska względem tego wydania, a oddzielenie mocno wątpliwych i spekulacyjnych wartości przyniesie tem większą korzyść znaczkom względnie solidnym.

Z wydaniem tym już od początku coś się nie wiodło. Po niesławnym upadku międzynarodowego cesarstwa, blisko dwa miesiące używaliśmy jeszcze jego znaczków do opłacania listów, dokąd się zapas nie począł wyczerpywać, a pisma codzienne nie zaczęły nakłaniać publiczności do zacierania śladów niewoli na znaczku pocztowym. Dopiero wtedy ściągnięto z urzędów i od publiczności niewielką resztę zapasu i wtedyto nastały stosunki, których okres nazwał ktoś dowcipnie „erą ogonkową“.

Prócz kilku wartości i to przez krótki tylko czas, nie można było nabyć tych znaczków w żadnym urzędzie, a na błagalne prośby o udzielenie tych skarbów „panienka z okienka“ zniżając głos radziła niekiedy udać się do kierownika biura, to może coś znajdzie. Odchodziło się z kwitkiem, ale zato można było podziwiać całe arkusze, które niektórzy dżentelmeni kasowali pożyczoną w okienku pieczętą.

Gdzie więc podziała się lwia część nakładu i kto na tem robił inajtki? Proszę się zapytać tych firm, które jak krakowska „Philatelja“ sprzedawały, później całe serje po kilkanaście tysięcy koron i jeszcze które do dzisiaj te znaczki oferują!

Ta kwestja wymaga ale dłuższego omówienia, a nam powinno narazie zależeć na ustaleniu, które z tych znaczków można uważać za pełnoprawne. Jeżeli więc uwzględnimy fakt, że większość z nich dostała się jednej firmie, że tam były i są do nabycia, a nie na pocztie, że niektóre wartości przez pocztę nigdy nie przechodziły, to klasyfikacja będzie dość łatwą, nasuwają się bowiem trzy grupy:

- 1) znaczki pełnoprawne,
- 2) tolerowane,
- 3) spekulacyjne.

Do grupy pierwszej należą znaczki opłatne: 6, 12, 15, 20, 25/30, 30, 40, 50, 60, 80 halersowe i 1, 2 koronowe, dopłatne 5, 15, 25 halersowe, oraz wszystkie gazetowe. Znaczki te, jakkolwiek nie sprzedawane we wszystkich urzędach, były stosunkowo często używane i to w ten sposób, że nie wszystkie urzędy otrzymywały równe ilości poszczególnych wartości. Ze wszystkich jednak większa część dostała się w „pewne“ ręce.

Grupa druga obejmuje znaczki opłatne: 3, 5, 10, 25, 90 halersowe, i 3, 4 koronowe, oraz dopłatne: 15/36, 20, 30, 40, 50/42 halersowe.

Wartości tej grupy ze względu na mały nakład nie były używane do celów pocztowych, a jeśli wyjątkowo, to na to, by mieć (wątpliwy zresztą) dowód pełnoprawności.

Najciekawsza grupa trzecia składa się ze znaczków opłaty: 10 kor. i reszty znaczków dopłatnych. I z tej już żaden znaczek nie przeszedł przez pocztę normalnie, potrzebne bowiem były do kompletów serji.

Zresztą nie jest to tajemnicą, znaną jest przecież historia znaczka dopłaty

10-halerzowego i pewność siebie jego pierwotnych właścicieli. Możeby jednak zechcieli podać do wiadomości, w jaki sposób i w jakim celu jako znaczek dopłaty dostał się jako „zły nabytek“ w ręce p. Windholza i jakie prawo miał ten pan dysponować znaczkiem, który — skoro już zobaczył światło dzienne, powinien był przypaść w całym arkuszu muzeum pocztowemu. Może się i tego kiedyś dowiemy!

W każdym razie do tego tematu jeszcze powrócimy, bo takie sprawy nie mogą uleść przedawnieniu, filateliści zaś polscy winni we własnym interesie wypowiedzieć się w obszernej dyskusji, a wszelki materiał przysyłać redakcji „Filatelisty“ do opracowania.

ERAZM ADAMCZYK.

Artykuł konkursowy.

Odmiany kolorów.

W znaczkach wydanych przez Ministerstwo Poczt i Telegrafów znajdujemy znaczki w różnych odmianach kolorów, których to zbieranie niektórzy filateliści nie uznają jako specjalizację.

Nie będę polemizował, czy zbieranie odmian uznać za specjalizację, czy też nie — tylko postaram się wyjaśnić, dlaczego powstają odmiany kolorów.

Powstawanie kolorów wynika z tego, że znaczki polskie są drukowane w małej ilości, a w razie potrzeby są dodrukowywane.

Właśnie to dodrukowywanie jest główną przyczyną powstawania odmian kolorów, a która zależną jest od farby i od papieru, w jakich są dodrukowywane.

Przy drukowaniu zasadniczymi kolorami farb, których jest cztery: żółty, czerwony, niebieski i czarny, z których trzy pierwsze sporządzane są w fabrykach w różnych odcieniach, mianowicie: żółty w odcieniu jasnym i ciemnym; czerwony w odcieniu fioletowym, krwistym, żółtym itp.; niebieski w odcieniu stalowym, błękitnym, fioletowym itp.

Przez używanie powyższych farb każdorazowo z innym odcieniem, wytwarzają się odmiany lub też co zdarza się zazwyczaj często, że na maszynie drukarskiej znajduje się zbliżony kolor lub jakiś jasny, to dla zaoszczędzenia czasu lub materiałów, bez zmywania walcy, w kałamarz maszyny wkłada się kolor potrzebny do druku; z tego też powstają odmiany.

Przy drukowaniu innymi kolorami, które powstają z połączenia kilku kolorów, lub są specjalnie rozjaśniane, przez kilkakrotne powtarzanie drukowania, kolor komponowany nie będzie tym samym kolorem, tembardziej, że każdorazowo drukuje inny drukarz, a każdy z nich ma inny sposób łączenia kolorów, dlatego też kolor komponowany przy dodrukowywaniu nie będzie tym samym, gdyż nie ma tych części składowych, które były użyte poprzednio.

Do tego w dużym stopniu przyczyniło się przy drukowaniu znaczków wydań poprzednich dodrukowywanie w różnych drukarniach prywatnych, gdzie każdorazowo drukował inny drukarz i inną farbą.

To są przyczyny powstawania odmian kolorów przy dodrukowywaniu, a zależne od farby, którą są dodrukowywane.

Następnie do powstawania odmian kolorów dużo przyczynia się drukowanie na różnych odmianach papieru, a które to odmiany znane są filatelistom, a więc znajdujemy znaczki wydane na papierze grubym gładkim, grubym szorstkim lub włóknistym, cienkim gładkim i cienkim szorstkim, nie będąc omawiał papieru cienkiego, prążkowanego, gdyż go podciągam pod papier cienki,

a prążki, które posiada, są tylko znakiem wodnym, a które na papier nie mają żadnego wpływu.

Drukowanie na papierze grubym gładkim wymaga małej ilości farby, gdyż papier gruby gładki dobrze przyjmuje farbę i rysunek wychodzi czysto. Przez użycie dużej ilości farby na papier gruby gładki, rysunek powstaje ciemniejszy i zamazany.

Przy drukowaniu na papierze grubym szorstkim jest wręcz przeciwnie, papier ten wymaga dużej ilości farby, gdyż jako szorstki nie przyjmuje dobrze farby, a chcąc, żeby rysunek był pełny, trzeba zużywać dużo farby, przezco kolor wychodzi ciemniejszy. Przy użyciu małej ilości farby na papier gruby szorstki, rysunek jest niewyraźny tak, jakby poprzerrywany i kolor wychodzi jasniejszy.

Drukowanie na papierze cienkim gładkim jest takie same, jak przy drukowaniu na papierze grubym gładkim, tylko z tą różnicą, że na papierze cienkim, jako więcej przejrzysty kolor wychodzi ciemniejszy.

Przy drukowaniu na papierze cienkim, szorstkim, używając mało farby, rysunek nie jest pełny, a jest ciemniejszy od rysunku na papierze grubym, szorstkim, więc chcąc otrzynać rysunek pełny, trzeba używać dużo farby, przezco otrzymujemy kolor ciemniejszy, a że papier jest przejrzysty, więc jeszcze ciemniejszy od koloru na papierze grubym szorstkim.

Do używania różnych gatunków papieru, szczególnie w wydaniach poprzednich, przyczynił się brak i drożyzna papieru, które wpłynęły na powstawanie odmian kolorów.

Do powstawania odmian przyczynia się również sposób drukowania, a więc przy drukowaniu sposobem litograficznym, odmian powstaje więcej niż przy drukowaniu sposobem drukarskim, dlatego, że litografowanie jest to drukowanie z kamienia, a do drukowania prócz farby używaną jest woda, która bardzo dużo wpływa na druk.

Proces drukowania sposobem litograficznym przedstawia się następująco: kamień, na którym znajdują się rysunki znaczków, zanim zostanie nadany farbą, zostaje zamoczony wodą przez walce wodne, później dopiero walce z farbą nadają na rysunek farbę, która następnie z kamienia schodzi na papier, więc gdy do drukowania woda użytą jest w małej ilości, rysunek wychodzi równy i czysty, a zdarza się, że wody jest bardzo mało, tak, że kamień miejscami jest suchy, to miejsca te, gdzie wody jest mniej, przyjmują więcej farby, przezco rysunek na papierze wychodzi ciemniejszy.

Przeciwnie, gdy walce wodne bardzo moczą kamień, to woda, która znajduje się na kamieniu, łączy się z farbą, a która w połączeniu z wodą warzy się i kamień jako bardzo mokry nie przyjmuje farby, przezco rysunek powstaje taki, jak na papierze szorstkim, pomimo że drukowanie odbywa się na papierze gładkim. Co przy drukowaniu sposobem drukarskim nie zdarza się, gdyż drukowanie odbywa się z płyt (klisz) cynkowych lub miedzianych przy użyciu tylko farby do drukowania. Więc przy drukowaniu sposobem drukarskim odmiany mogą powstać tylko — jak zaznaczyłem — przez użycie farby każdorazowo z innym odcieniem, lub drukując kolor po kolorze bez zmywania walcy w maszynie.

Na zakończenie wyjaśnię przyczyny powstawania osobliwości znaczków pocztowych, które mają związek ze sposobami drukowania. Gdy drukowanie odbywa się z kamienia, zdarzają się dziury w kamieniu lub rysy, więc gdy rysunek trafi na to miejsce, wtedy w rysunku mamy plamy, lub zdarzają się w kamieniu żyły krwawe, które przyjmują farbę, rysunek trafiony na taką żyłę po wydrukowaniu jest jakby przekreślony linią tego samego koloru.

(Dokończenie na str. 25).

Lista członków Międzynarodowego Związku filatelistów i korespondentów „Unja” we Lwowie.

(Mitgliederliste. — Liste des Membres. — List of Member. — Liste de Socios).

1. **Lwów**, (Leopol), ul. Wronowska 10. Szczerban Eug. A., 1; A; (per 1, 10, 100, 1000) **Bas. Glb. Se. YT**, 2) Ukraina, Pologne etc.; **Corresp. an. cz. f. hl. k. n. pol. por. r. st. u. wł.**
2. **Kraków**, Krupnicza 9 Konopka Adam. 1; 4; A. Europa, Plebiscite, Danzig, 2. Polonia, **Bas. M. YT. Corresp. f. n. pol.**
4. **Kielce**, ul. Kolejowa 46, Kiebabczy Jerzy technik. A.
7. **Mielec**, ul. Kościuszki, Kutrzeba Tad. Marjan, A; **ZZ**; (Nouvelles). Kupuję gotówkowo.
8. **Przemyśl**, ul. Mickiewicza 47. Machowski Franciszek, Rej. Zarz. Budowl. Kwater., 1; A; **ZZ**; 2 Polonia, Rusia, 5; **Bas. M. YT. Corresp. cz. k. n. pol. r. u. w.**
9. **Dąbrowa** koło Tarnowa. Hnatyk Eugeniusz, koncypista Nam. 1; A; (Ukraina wschodnia i zachodnia) 2. Polskę, austr. pocztę lotniczą i polową II i III. **Bas. Se. 1922.**
11. **Cieszyn na Śląsku**. Pławny Zygmunt, subjekt handl. u firmy Kopy. 1. A; **AA**; Pol. 2. Europa. **Bas. M. Donaupost. Corr. p. n.**
12. **Warszawa**, ul. Królewska 35. m. 5. Gryżewski Tadeusz, A; D; E; F; G; H; I; **Corresp. f. n. pol. r.** (Poszukuje koresp. z miast. gdzie były prowizoryczne znaczki polskie, z Wilna, Kołomyji i b. ok. austr.).
16. **Poznań**, Szkolna 10. Wierzbicki J., Handel marek pocztowych. 1; A; **Bas. M. spec. wojenne. Kriegsmarken.** — Kupno, wymiana, sprzedaż. **Corresp. n. pol.**
17. **Sieniawa** obok Jarosławia, Horodecki Marjan, urz. państw. 1; A; **Bas. Se. SWK. 5. Corresp. pol. n. f. u.**
19. **Łódź**, ul. Piotrkowska 19. Lichtenstein Wład., właśc. Biura filatel. A; **AA**; **S. Corresp. pol. n. f. r.**
20. **Łuck**, (Wołyń), Jagiellońska 46. Korczemny Grzegorz, 1; A; **ZZ. 2. Corr. f. pol. r. u.**
21. **Bereźnica Królewska**, poczta Żydaczów, ks. Senyk Kornel, proboszcz. 1; A; Europa 2, Europa; **Bas. Se. Poprzednie porozumienie pożądane.**
22. **Warszawa**, ul. Wspólna 34 m. 2. Kąkolewski Witold, inżynier, 1; A; 2; Po-
- logne, Central-Europe; **Bas. M. Se. YT. 5. A.** (Wyłącznie marki pocztowe całego świata)
23. **Biecz**. Mgr. W. Fusek, właśc. apteki. A; **Bas. YT; 5. Corresp. cz. es. f. n. pol. an.**
24. **Bystra** obok Białej. Szarewski Kazimierz, 1. A. 2. Pologne, Autriche, **Bas. M. Corresp. pol. n.**
27. **Lublin**, ul. Konopnicka 3, m. 7. Szurmiński Marjan, kancelista, **ZZ.**
28. **Wiśniewa** koło Dobczyc. (Małopolska) Biestek Wład., nauczyciel, A; 1; 4; 5. **Corresp. pol. n.**
31. **Lwów**, ul. Ziemiańskiego 4. Marjan hr. Łoś, 1; A; **ZZ. (wojenne) 2.** (Polonia, Ukraina, Novotcherkask) **Bas. M. YT. S; 5. Corresp. f. n. pol. r. u.**
32. **Kraków**, ul. Mikołajska 13 Dziubanowska Marja, żona dyrektora drukarni Związkowej A Zbieram znaczki pocztowe wszystkich krajów.
34. **Łódź**, Przejazd 37 (skrzynka poczt. 105) Kowalski Marjan. kasjer, A; **Bas. M. Se. YT; V. T. Corresp. an. f. n. pol. r.**
35. **Warszawa**, Drewniana 14. m. 11. Adamczyk Erazm, litograf. 1; A. (tylko polskie, lokalne, dopłaty, korp. Dow. Muśnickiego, prowizoria, próbne druki, błędne druki, wyd. Minist. Pocz., zmiany kolorów, ząbkowań itp.), lotnicze. **M. Corresp. pol.**
37. **Krosno**, Michoń Julian, urzędnik rafinerji. **Bas. Se. 1; 4; 2; A. pol. Corresp. pol. n.**
42. **Przemyśl** (Zasanie), Stupnicki Mieczysław, Firma „Tani Bazar“ A.
46. **(Litwa środkowa)**. Wilno, Kalwaryjska 6—2. Marszałkiewicz K., rotmistrz. A. **Bas. Se. Corresp. f. n. pol. an.**
50. **Lublin**, ul. Graniczna 10, m. 1. Dobrowolski Mieczysław, urz. państw. A
51. **Brunów**, p. Rudzica (Śląsk Cieszy.) Benek Jerzy, intrologator. **ZZ. (Zbieram wszystko).**
56. **Raków**, poczta Częstochowa, Stryjewski Józef Tadeusz, A. **Bas. M. Se. YT; S. T. N. Corresp. pol. es.**
57. **Lublin**, ul. Bramowa 1. 4. Halbersberg M. A. **ZZ. 1. Gdańsk, Ukraina, Zamorskie. Corresp. pol. he. u.**
60. **Równo**, (Wołyń), Dyrektorska 9

- Dekonicki Wiktor, b. kapitan. 1; A; 2; Pologne, Russia, Ukraina, Bas. YT. M. (Poszukuje zamiany nowości polskie. — Corresp. pol. r. f. b. s.
62. **Kielce**, ul. Kolejowa 19. Skowroński Alojzy, księgarnia.
63. **Garwolin**, województwo Lubelskie, Lewański Tadeusz, adwokat przysięgły. A. — Corresp. pol. r. f.
64. **Chodorów** (Małopolska). Rad Bronisław, notariusz. 1; A; ZZ 2; ZZ. Bas. M. YT. 5. Corresp. f. n. pol.
65. **kraków-Dębni**, ulica Sandomierska 4. Strzelski Zdzisław. student. A; 1; Japonia, Chiny.
70. **Białystok**, ul. Okrągła 1—10. Mer Michał A.
75. **Sandomierz**, Łopuszański Jan, uczeń męskiego gimnazjum państw. kl. VIII 1; 2; A. Zamiana i sprzedaż.
76. (Bulgaria) **Sofia**, Gerlowo 11. Horinek T. Tuchfabrikant. A Bas. M. Se. SWK. YT; nicht über 15— Mk. Werte. 1. 4. 5 2. nur bulgarische A. in Tausch. — Corresp. n. b. cz.
80. **Puławy**, ul. Szpitalna 22. Sztamler Salomon. Tausche Briefmarken. Gebe: Polen, Mittel-Lithauen, K. u. k. Feldpost, Russland, Palästina. Corresp. alle Sprache.
81. **Chile** (Ameryka) La Union, Eliseo Castro S. Agricultur 1. A. Rumania, Serbia, Montenegro, Bulgaria, Levante etc., 2. Chile, Peru, Bolivia, Argentina, Bas. YT. Galv. Corresp. hl. f. por.
83. (Ungarn) **Győr**, Guzmits Karl, Stadtbeamter in Pension (Trafikant) A; ZZ; Bas. M. Corresp. n. w.
84. (Espana). **Yalladolid**. Senor. Consuelo Alonso, Direct. „Union Club Vallisoletana“, Rue Duque de la Victoria 4. Kto przysła 1000 powszednich znaczków, otrzyma 60 kart widokowych. 1-1000 A; 2; 60; D. Corresp. hl. f.
89. (Franco) **Gonesse** (S. et Oi.) 49 Rue l'Hotel de Ville, Perrani André, Directeur du Club l'Etoile Philatelique, A.
93. (Finland). **Lappenranta**, Kianunen Sulo. A. D. Bas. t. Katalog. Corresp. fin. n.
96. (Franco). **Clichy**, pres., Paris. 15 Rue d'Alsace, Varin Lucien. E; G; J; K; M. Verlangen Sie Prospekte. Club C. P. besitzt Mitgliedern in allen Ländern.
106. **Bielsko** na Śląsku (Bielitz), Salzgassee 10. Czerny Rudolf, Lehrer und Schriftsteller. 1; A. Corresp. n.
108. (Bulgaria). **Varna**, Preslavska, Biske Alexander, Bijouteriehändler, Magasin „Chicago“. A. Bas. M. Se. YT. Corresp. f. n. r. Suche Tausch m. Ukraina Samml. Nebene Ukraina — gebe Ukraina, Bulgarien. Zuerst Anfragen.
109. (Austria). **Gr. Wlesendorf** b. Gr. Weikersdorf a/d. Fr. Jos. Bahn, (N. Oster.). Weninger John, Dir. de Universal-Club l'Harmonie.
110. (Brazil). **Bahia**. Rua Pedro Jacone 47; Renato G. Teixeira. 1A; (100—200) 2. Brasilia. Corresp. por. f. sp.
113. **Herkimer** N. Y. (U. S. Amerika) 328 So. Washington Street, Jan A. Jurewicz, 1. 2. D—Z. Corresp. pol. r. an.
116. **Piotrków**, Gazownia. J. Modrzejewski, inżynier. A.
117. **Warszawa**, ul. Zgoda 6. Benko Ljubi-bratić, właśc. Agencji handlowej, 1; A; 4; 5; Bas. M. Se. SWK. 1922. Corresp. b. f. k. pol. r. s. st. wł. n.
119. **Opatów**, Starostwo (Ziemia Radomska) Bełczowski Antoni, 1; A; YT; Se; M. — Corresp. n. f. cz. wł. an.
120. **Lwów**, ul. Wałowa 2. Stark Henryk, kupiec.
124. **Kraków**, ul. Filarecka 21. Wojna-rowski Tadeusz, prac. biur. w Urzędzie kolejowym. A. Bas. M. Corresp. pol. n. E. K. L. M.
126. **Warszawa**, ul. Wspólna 45, m. 5. Kolbe Otton, inżynier komunikacji, A. Bas. Se. Z. Corresp. an. f. n. pol. r.
128. **Warszawa**, ul. Marszałkowska 40, m. 17. Bogumił Zak-Zakowicz, A.
132. **Acora**. O. Gelpké, P. O. Box 21, Gold Coast, (Brit. West-Afrika) — Zamianę wstrzymuję. — Wyjeżdżam na rok do Europy!
133. **Chrzanów**, Krakowska 190. Schönb-berg S., handel marek.
135. **Warszawa**, Nowogrodzka 18. m. 16. Krupinski Stan., inżynier, 1. A. 2. Polska, Litwa, 5. Corresp. f. pol. n.
138. **Żychlin** (Ziemia Kutnowska). Szuszkowska Jadwiga.
140. (Rep. C.-S.). **Dobruhlvice** 118, obok Pragi. Kozák Rudolf, major, 1. B. ZZ. 2. Czechoslovakie, Ukraina, Polen, Mittel-Litauen, Österr. Bas. M. Corresp. oz. n. pol. f.
141. **Lublin**, ul. Lubartowska 24. Kac-nelenbogen Natan, student, A; AA; S. M. YT. Corresp. f. ho. n. pol. r.
142. **Żywiec**, Nowotarski Władysław, inspektor szkolny. 1; A; 5; (Polskę specjalizuje), 2. Pologne, Plebiscite, Danzig, Corresp. f. n. pol.
144. **Tarnów**, ul. Wałowa 24. Funarski Zygmunt, urz. Banku Małopolsk. 1. A. 4. 2. Pologne, Autriche, Allemagne. Bas. M.
146. **Kraków-Podgórz**, Podwale 7. Jagiełło Władysław, prokurent Banku Towarowego 1; A; Bas. M. YT; 2. Pol., C. (Turquie). Corresp. pol. n. f. wł. oz.
148. **Bielsko** na Śląsku. Schiesshausstr. Nr. 8. Hirschbein Karl, Akademischer Maler. A; Bas. M. Se. 1; 4; 5; Y. Corr. an. f. n. pol.
150. **Łuck**, Adwokacka 13. Lewicki Konstanty, urz. skarb. 1; A; AA; 2; Polonia, Ukraina (Kiew; Podolien, Winnica), Corr. pol. r. u. n. f. Bas. YT. M.
158. **Sanok**, Apteka M-ra J. Górniego, Saw-czak Jan Włodz, farmaceuta.

159. Chlewozany p. Choronów k. Uhnowa (Małopolska), Kretinsky R., Güterinspektor.
160. Warszawa, ul. Żabia 1. Rosengarten Natan, inżynier, A. B. Bas. Se; 5. Corresp. pol. n. r. f.
164. Wejherowo, Rynek 17. (Pomorze), Wojke Leon, A; Bas. M. Corresp. pol. n. f. an.
165. Zgierz, Knapski Feliks, A.
166. Wilno, Teatralna 5. 5. Wołkowsky S. I; A. AA; 2; Litwa środk. Corresp. r. pol. es. f. n.
169. (Czechy, Rep. C.-S.) Dobruska Nr. 186. Wellner W., Destilateur, A, AA. Aktkarten, 5. Corresp. n. cz. f.
171. Gorlice (Małopolska) Neubert Franciszek, urzędnik prywatny. A; Bas. M. Corresp. pol. oz. n.
174. Warszawa, Nalewki 41—9. Mirski J., A. (wyłącznie wojenne) Bas. M. YT; S; Bony żywnościowe, znaczki dobroczyn., pamiątki woj. D-Z; Corresp. pol. r. n. he. f. an.
175. (Niemcy-Allemagne). Leipzig-Schleussig, Oeserstr. 2/IV. Müller Konrad. I. A. Q. Z. 5. 2. AA B. C. D. ZZ. Bas. M. Se. Corresp. an. f. n.
180. (Finlandja — Suomi) Esbo. Björn Erlund. — Alle Finnland und Ingermanland liefere billigst. — Verlangen meine Preislste. Grösseres Posten. Neuheiten besorge Nom. + 10%.
185. (Egypte-Afrika). Negro Ernest, Cairo, P. O. Box 1375 A. Bas. M. Se. Series compl.
186. Łódź, Miłska 10. Braus Rysz., Biuro filatelistyczne. A. Bas. M. Se. SWK Corresp. f. n. r. pol.
187. (Austria — Autriche), Langenlois, Nastl Florian.
189. (Italia). Teramo, via G. Oberdan 3. „U. C. A.“ Unione fra Coll. Abruzzesi, La revue „L'Abruzzo Filatelico“ cherche dans tous les pays des abonnées et en représentants à des bonnes conditions Demandez les à la Direction „L'Abruzzo Filatelico“.
191. Warszawa, Nalewki 14. Manason A., A; AA; ZZ; Bas. Se; S; Corresp. he. pol. n. r.
192. Łódź, Wiznera 1. 12. Inż. Krzyżanowski Jerzy, handel znaczków poczt.
195. Warszawa, Piękna 2/3. Rachmanow Włodzim., 1. Szwajcaria, Suisse, Schweiz, A; AA; B; C; 2. Pologne. Corresp. an. f. n. pol. r. (Ekspertyza znaczków pocztowych szwajcarskich).
199. Potutory, Hrobni Kazimierz, naczelnik stacji. A.
205. Sokal, Szaszkiewicza 95. Karawan Włodzimierz, A; S. Corresp. pol. u. n.
215. Grodno, Brygadzka 17 m. 1. Różycki Lud, podpor. W. P., A. Bas. Se;
218. Ostrowiec, Żabia 10 Ratusiński A; I. A. AA. 2. Pologne (lokalne), Autriche, Lithuanie. Corresp. pol. f. n. r.
222. Łuck, Jagiellońska 55. Melemew-kier Pejsach, I; A. Corresp. r. pol. u.
223. Trzebinia II. Dworzec, Klimczak Wojciech, urzędnik pocztowy. A. S. I. 4. — Bas. M. Corresp. pol. n.
226. Rzeszów, (Starostwo — Zarząd dróg), Szczerban Aleksander, urz. techn., I. A. Bas. Se. 5. Corresp. n. pol. u. wł
232. Warszawa, Złota 62/20. Kac Jan, I. 4. A. AA. 2. Polska, Litwa Środkowa. Bas. M. 1921/22. YT. 19:2. Corresp. pol. r. n. he. to.
235. Klece, Kolejowa 22. Nowak Miecz., kupiec, I. A. 4. I. U. Z.
236. (Rep. C.-S.) Klatovy, Dr. Zdenek Reznicek, prof. gimn., A. Bas. Se; 1 Polska, 5; — Corresp. cz. n. an. f. wł.
241. (Bolivia, Amerika). La Paz, Box 578. Artur Garcja Cornejo, Comercio, Dezierez echanger t. p. et Cartes Postales; Demande premiere envoie; I. A. D—Z. 5 Corresp. f. hl.
242. Lwów, Zielona 5. Neuberger B. I A; 2; Pologne, Lithuanie, Ukraina, Bas. M. Se. Corresp. cz. f. n. pol. he.
244. Siedlce, Starowiejska 32 Prokopiak Władysław.
246. Lwów, Klonowicza 16/I. Spittal St., kapitan lekarz.
249. Warszawa, Hoża 64/1. Janota Jan, kap. W. P., 1A; Polska, Austria, Niemcy, Rosja; 2. Rosja, Austria; 5. Bas. Se. Corresp. pol. n. f. r.
250. Jarocin, Rynek 2, Zaremba L., właśc. apteki.
251. Puławy, Lipowa, Gąsiorowski Jerzy, I. A. 4. 2. Pologne, Lithuanie. Bas. M. Corresp. pol. n.
252. Klece, Leonarda 13. Laskowski Remigiusz, stud. uniwers.
254. Sannomierz, Rynek 21. Winnicki Marjan, A; B.
255. Sędziszów, Krzysik Franciszek, kierownik składn. „Kółek rolniczych“, 1, 2, A.
257. Nowy Sącz, Długosza 18. Sekułowicz Adam, I. A. AA. B. I. 4. 5. 2. dobre polskie. Corresp. pol. n.
258. Warszawa, Waliców 6/23. Engelman J., A. AA. D. Q. ZZ. Michel. — Corresp. pol. n.
259. Zawiercie, ul. Piłsudskiego 39. Mamelok Juljusz.
260. (Holandia - Nederland - Pays-Bas). Rotterdam, Avenue Concordia 98, 100 en 101. Dr. A. H. C. van Sensus, 1A; Pologne, local. Bas. M. Corresp. f. n.
264. Jasto, ul. Słowackiego, Szaller Ludwik. 1A; 4; 2; Pologne, Europa Centr. Bas. M. 5. Corresp. pol. n. f. es.
265. Lwów, Piastów 12. I. Dziedzic Karol, urzędn. kol., 1A ZZ; 2; Pologne, Serbia, Roumanie, Bas. M. YT; S. Corresp. f. n. pol. r. u.
276. Warszawa, Zielna 4—3. Rodzik Czesł., przemysł., I. 2. A. AA. Bas. M. YT; B. D. Q. Z. 5. Odpowiadam zawsze. Corresp. an. f. n. pol. r.

278. Mesopotamia (Iraq), Asia, Mosoul, Sahhar Bachir.
279. Zawiercie, 3-go Maja 29, Pławner Bern. A Bas. M Se; 4. Corresp. pol. n. he.
283. (Aulriche) Wien, Poselstwo Kzp. Polsk., Dr. Zygmunt hr. Lasocki, poseł i minister pełnomocny Rzp. Polskiej.
284. Brzozów, Kapiszewski Stanisław. A. Bas. M. Donaupost 1922. Corresp. n. pol.
285. Czortków, Ochocki Michał, dyżurny ruchu P. K. P. 1A; ZZ; 2; ZZ; Bas. Se, M. YT: Corresp. pol. u. n. r. cz
288. Częstochowa, ul. Kiłińskiego 21. Ebert Jerzy, student Politehniki warsz. A; G; E; Bas. Se; Corresp. an. f. n. pol.
290. Lwów, ul. Batorego 34. Dobrowolski Eugeniusz, refer. techn. Okr. Dyr. Odb., 1A. ZZ. 2. Pologne. Bas. M. Corresp. pol. n. f.
291. Lwów, pl. Marjacki 4, Hotel Europejski, Niżnik Mieczysław, 1A; 4; również znaczki polskie. 2 Pologne et 4; Bas. Se. M. YT; Erstsending nicht unter Mk. 20 — erbeten. Za znaczki polskie dają kolonje franc., ang. etc. 5. Corresp. pol. n.
300. Lwów, Kościuszki 11. Grabowski Kazimierz. 1; A; 4; 2. Pologne, Bas. M. Corresp. pol. n.
308. Łódź, ul. Andrzeja 5. Witold Cedrowski, 1; A; per 100 — 500 differ. 2. Pologne Bas. M. Corresp. pol. n. f. an. wł. r.
306. Przemysł ul. Dworskiego 36. Antoni Berezowski, abs. praw. 1. A. ZZ; 2 Pologne etc. Bas. M. Se; Corresp. pol. u. f.
309. Lwów, ul. Kopernika 1. 5. Maks Schütz, słuch. med.
310. Grodno, pl. Teatralny 5 m. 1. Władysław de Virion, urzędnik państwowy. A. 2. Pologne. 4. 5. Bas. M. Corresp. pol. r. f. n.
312. Lwów, ul. Bernsteina 6. Jan Goldman, kand. med. 1; ZZ; 2. Pologne; Orient. Bas. M. Corresp. pol. n.
313. Sokal ul. Kościuszki 84. Zdzisław Piasecki, pianista. 1. A. Bas. Se. Corresp. pol. n. r.
314. Równo, ul. Dyrektorska 17. Anatol Śpieszniew, abs. uniw. 1; A; ZZ; 2. Russie, Ukraine, Pologne. Bas. M. YT; 3. Corresp. f. n. pol. r. u.
317. Warszawa, ul. Długa 29 (Hotel Polski). Wacław Rozwadowski, Kpt. W. P.
318. Ryga (Łotwa) ul. Stołbowa 49 m. 10. Miecz. Dembiński. A; 4. Bas. M. Corresp. pol. n. r.
321. (U. S. A.) New-Philadelphia, Ohio, James O. Butt, Publ. Collector-Dealer-Trader.
326. Sosnowice, Orla 24. J. Dippel, handel znaczków pocztowych. A; AA; B; 3. 2. Pologne, Russie. Bas. Se. M; Corresp. pol. f. n. r.
327. Warszawa, ul. Sienkiewicza 14. Stan. Bern, akademik. A. (polskie). Corresp. an. f. n. pol. r.
328. (Finnland). Helsinki, Flemingant 10. Matti Salminen, Intersangi postmarkojn.
331. Włocławek, ul. Tum ska 3. Abram Izbiński. A; Bas. M. Se. YT; Corresp. pol. n. he.
336. Lille (Nord) 50. Rue de la Basse, Paul Lekiéffre, Directeur de l'Union Française Carto Philatelique; Cotisation annuelle 5 Fr. (ou 400.— Pmk. en Billets de Banque Polonais; Echange Cartes & Timbres avec tous Pays. Réponse immédiate assurée. Demande Représentants actifs partout. Fortes Commissions. Corresp. an. r. f. wł.
338. Nowy Sącz, Jagiellońska 25. Rudolf Ciężyski.
339. Równo. 26 Baon Celny w Korcu, Roman Siła-Nowicki, Kpt. W. P. A. 4. tylko Europa przedwojenna. Corresp. pol. r. n. f.
341. Włocławek, ul. 3-go Maja 10. A. Glienstein, student. A. Bas. M. Se. SWK; Corresp. f. he. n. pol. r.
343. Tczew, ul. Sambora 21 B. Stefan Karów, urzędn. bankowy. A. 2. Bas. Se. Corresp. pol. n. ru.
344. (Rumunia). Hiesiti (Illishestie) Bukowina, Jan Dressler, naucz. Dalsze zamiany niemożliwe! Zapasy wyczerpane!
348. Lwów, pl. Marjacki 10. Władysław Śliwiński, właśc. biura handl. A.
349. Łuck ul. Płocka 2. Sz. Safjan A. Corresp. pol. ha. n. r.
350. Gołanż (Wielkopolska). A. St. Niewielecki Specjalista znaczków polskich.
351. Nadwórna (Małopolska) Józef Markiewicz, urz. pryw. A. Bas. M. Corresp. pol. n.
352. (U. S. A.). Los Angeles 4900. Meridion Street, California; c/o Mrs. Sorokes, Israel Weinbaum, chemik. A. ZZ. Bas. Se. Corresp. f. an. r.
355. Grodno, ul. Horodniczańska 5. I. p. Juhan Lohse, rysownik, 1. echanger t. p. tous pays 2. A. Pologne, Lithuanie pol., Lithuanie, Russie, Autriche. Corresp. pol. f. n. an. r. wł.
356. Białystok, ul. Fabryczna 95. Aleks. Guliński A.
358. Bydgoszcz, ul. Podolska 80. Leon Glon, rzeźbiarz. 1. A. ZZ. Bas. M. Corresp. pol. n.
359. Będzin, ul. Kołłątaja 44. Samuel Ehrlich. A. ZZ. 5. 2. Pologne. Bas. M. Corresp. pol. n. he.
361. Kielce Rynek 12-18. Sal. Rembiszowski. A. AA.
362. Kowel, ul. Polioyina 11. J. Perelmutter. A. Corresp. pol. r. he. u. n. es.
363. Krosno. Tadeusz Zychliński. 1. A. Bas. Se. Corresp. pol. n.
364. Puławy. Inspekcja szkolna. Eugeniusz Wojnarowicz, urz. państw. A; Bas. YT; Corresp. pol. r. r.
365. Stanisławów, ul. Lipowa 62. Izidor Steckel. A; ZZ. Bas. M. SWK. 1. kpl. 5. Corresp. f. n. pol.

366. **Dąbrowa Górnicza.** ul. Stacyjna 4. Zenon Golanka, A. Bas. M; Corresp. pol.
370. **Grodno** ul. Horodniczańska 5 Ip Wolf Wajngarten, biuralista. A. 2. Pologne, Lithuanie, Russie. Corresp. pol. n. f. an. r.
371. **Kielce.** ul. Żelazna. A. Ciesielski, handel chrześc. I. A. Komis.
372. (Argentyna) **Buenos-Aires.** Independencia 3390. Cassilla de Correos. N. 452. Miguel E. Guerra. A. en gros Bas. Yvert.
373. **Warszawa.** Ryńska 3 m. 63. Adam Trepmann A. Corresp. ha. n. pol.
375. **Borgo** (Finl.). Club International d'Echange, "Bore". Demandez notre circulaire!
376. **Lisko.** Marjan Moszczeński, aptekarz A. tylko Polska. Bas. M 5. Corresp. pol. n. f. an.
379. **Lwów.** Jakóba Hermana 31 Franc. Illigens, kier. techn. fabryki. A. (Krieg 1914—20) 4 2. Central-Europa. Bas. M. Corresp. n f. pol.
380. **Grab p. Krempna.** Ks. Zenon Flunt, gr. kat. proboszcz. A. Bas. Se, SWK. M., Corr. u. pol. n. es.
383. **Włocławek.** ul. Łęgska 54. Kaszel Tchórz. I. A. Bas. M. Corresp. he n. pol.
384. **Sandomierz.** Stan. Karpowicz, architekt. A; AA. Bas. Se. M.; 4 5. Corresp. pol. f. n. r.
385. (Brazylja). **Maranhao.** Rua dos Affogados 117. Luis Silva. Désire échanger timbres de toys pays, sur feuilles à choix.
386. **Częstochowa.** (Huta „Częstochowa“) skrzynka pocztowa Nr. 3. Jan Ratyński. A; Bas. M; I. J. M.; K. R. D. Corresp. es. n. pol. r.
387. **Lwów.** ul. Wałowa 27. Jan Kordik. I. A. ZZ. 2. Pologne Bas. M. Corresp. pol. n.
388. **Równo.** pl. Dyrektorski 24. S. Guzman. V. A. D. 2. Russie, Ukraine, Pologne Bas. M. Corresp. pol. r. n.
390. **Ryga** (Łotwa). W. A. Solman. A. en gros.
391. **Lwów.** ul. H. Modrzejewskiej 11 a. Stan. Kuśnierz.
395. **Tarnobrzeg.** Kydryński Juliusz, prof. gim. I; A; AA; 4; 2. Pologne 5. Bas. Se. M. Corresp. pol. n. an. f. wł.
396. **Krosno.** Żuławski Bohdan inżynier-major W. P. A; Bas. Se; I. 4. Corresp. pol. n. cz. r.
400. **Łódź,** Kilińskiego 145 m. 9. Wacław Filipczyński.
405. **Tarnów** (Małopolska), ul. Krakowska. Wład. Cichulski, kupiec, I; A; Bas. M; 5. Corresp. pol. n.
406. (Rep. C. S.) **Czernowit** b. Brünn, Brünerstr. Ferd. Wedral, Gerichtsoberoffiz., A; (per 1, 10, 100, 1000) Bas. Se. 5. 2. Oesterr., Ungarn, Tschechoslow. u. andere. Corresp. oz. f. n. wł. Tausch, Ein-u. Verkauf von Briefmarken.
407. **Zoppot** b. Danzig, Danzigerstr. 88. Hans H. Boettcher, Kaufmann, I A. Polen, 2. Danzig, Marienwerder, Memel, Bas. M. Corresp. n.
409. **Białystok,** Jurowiecka 24. M. Glikfeld I. A; AA; B Corresp. es. f. n. pol. r.
410. **Limanowa,** Józef Wł. Florian, inżynier, A. AA. Z. Bas. M I. 4. 5. Corresp. cz. f. n. pol.
411. **Wieliczka,** ul. Sandrowska 93. Edward Krause, urz. salinarny, I. A. 2.
412. (Schweiz). **St. Gallen,** Postfach 2169. W. A. Rietmann. A.
413. **Jacentów,** p. Opatów, z. Radomska, Zofja Olszowska, obywu. ziemiska, A. AA. Bas. M. Se. Corresp. pol. f. n.
414. **Lwów,** Zielona 9. Bąkowski Bruno, buchalter, A. Baz. Se. M.; Corr. n. pol. cz. r.
415. **Sanok,** ul. Błonie 442, Romuald Górczyński, A. AA. B. D. F. L. I. J. K. M. N. Q. 2. A. B—Q. Michel. Corresp. an. oz. f. n. pol. r. wł.
417. **Rzeszów.** Gałęzowskiego 2. A. Pomeranz.
418. **Warszawa,** Marszałkowska 353. Aleks. Kuczewski, A. I. 4. ZZ. wojenne, 5 2. Pologne, Russie bolsz. Bas. M. Corresp. pol. r.
421. **Lwów,** ul. Kościuszki 24. Goldberg Eman., mag. farm. A. ZZ. en-gros 2 Pologne, Ukraine, West-Ukraine. Centr. Lithuanie, Bas. YT, M. Corresp. f. n. an. pol. bi.
422. **Brzeżany,** 51 p. p. strzelców kresowych, Pichler Ferd., pporucz. W. P. Wstrzymuję do odwołania wszelką zamianę!
423. **Sosnowice** ul. Sienkiewicza 8. Włodzim. Modzelewski, I. A. ZZ. 2. Pologne, Allem. Autriche, Bas. M. Corresp. pol. n. f.
424. **Łódź,** ul. Juliusza 26 m. 45. K. Zieliński, A. AA; Bas. M; E. G. Corresp. pol. n. f. r.
425. **Końsk,** ul. Małachowskich 187. Stanisław Postuła.
426. (Belgique) **Auvers,** rue de la Prairie 47; Corn. van hoof, President „The W. A.“ A; D. E. F. G. H. I. K. L. M. N. O. X. Y. Z. Bas. YT. Corresp. an. f. n. h.
427. **Godziszów—Klucz** przez Janów Lubelski, Franc. Milbrandt, urz. pryw., A. AA. I. Pologne, Russie. Corresp. pol. r.
429. **Białystok,** ul. Warszawska 35. O. Siemaszko.
430. **Lwów,** Gródecka 46. Dr. Feliks Hahn lekarz, A. spec. Pologne. Bas. M. Se; B. Corresp. an. f. pol. ru. u. wł.
431. **Łomża,** Dworna 23. „Młody Filatelista“, handel znaczków poczt., właśc. H. Bauer, I. A. AA. również Polska B. Corresp. pol. r. n.
432. **Łomża,** Piękna 7. Maurycy Rozenwasser, A. 4. 2. Pologne Bas. Se; Corresp. pol. n. r.
433. **Lwów,** ul. Łyczakowska 15. Antoni Squecki, handel znaczków poczt., I. A. ZZ. en gros-detail, 2 Pologne, Autriche, Feldpost II. III, Ukraina, Lithuanie pol., Hongrie, Bas. M. Se. Corresp. pol. n.
434. **Grodno,** Brygidzki zaułek Nr. 5 miesz. 2. Wiesław Denker, I. A. Bas. Se. Corresp. s. f. n. pol. r.

435. **Kielec**, skrzynka poczt. 35. Sz. J. Rubinstein, A. en gros.
436. **Tarnów**, Szpitalna 18. Jan Teodorowicz, kpt. W. P. A. ZZ. 2. Pologne, Tschecosl., Roumanie, Russie, Bas. M. Corresp. pol. n. cz. r. f.
437. **Białystok**, ul. Lipowa 45. Wydział Przew., Instr. Wileńskiej Dyr. P. K. P. Mikołaj Reszotnikow, urz. kol. I. A. Bas. Se; Corr. pol. r. n.
438. **Kielce**, ul. Kolejowa 37. Zbigniew Wojtasiewicz, prokurent Banku, I. A. Bas. Se, M; Corresp. an. n. pol.
439. **Wesoła**, p. Rembertów (z Warszawska) Przesmycki Wład. właśc. ziemski.
442. **Częstochowa**, ul. Stradomska 4, Waczyński Henryk, prac. handlowy, A.
443. **Kraśnik**, ziemia Lubelska. Czerwiński Stan. A. Corresp. an. f. n. pol. r.
444. **Łódź**, Franciszkańska 13. Jankowski Michał, pisarz, A. AA. 2. Pologne, Allem. France, Russie Corresp. poi. r. n.
445. **Będzin**, Kółtataja 19. Wolf Meryn, I. A. F. J. N. R. X. ZZ. 2. Pologne, Bas. M. Corresp. he. n. pol. r. es.
447. **Warszawa**, Dzielna 3. Niemczyk Arnold, A. ZZ. Bas. M. Se. 5. Corresp. pol. r. n. he.
448. **Koło**, ziemia Kaliska. Witold Gutman, A. specjalnie polskie dobre, również i inne wojenne. Corresp. pol. n. f. an. r.
449. **Koło**, ziemia Kaliska, woj. Łódzkie. Jan Siekiel Zdzienicki, A. Bas. M. Se. 4. 5. Corresp. pol. n.
450. **Gostyń**, Rynek 17. R. Dembiński, A. Suche Tausch mit Europa und Übersee-Sammlern (auch Ganzsachen). Gebe Polen, Deutschland, Danzig, Oberschlesien, Lithauen etc. Bessere für bessere. Bas. Se. M. Corresp. pol. n. f.
451. **Nowy Targ**, ul. Szaflarska 41. Józef Bartel, sekretarz województwa, A. Corresp. pol. n.
452. **Wilno**, Mickiewicza 46 m. 23. Kleczkowski Włodz., A. AA. B. 5. Corresp. pol.
453. **Lublin**, Namiestnikowska 34—16. Dukszta Stefan, naucz. ang., A. AA. Bas. M. Se; Corresp. pol. n. an.
454. **Grodno**, ul. Policyjna 35, Stan. Niemczy-nowicz, A. ZZ.
455. (Autriche). **Wien**, IV, Margaretenstr. 22. Edward Spiro, redaktor „Philatelistische Nachrichten“ 4. A. D. E. 5. Corresp. an. f. n. pol. r.
457. **Brzeżany**, ul. Tarnopolska 30. Aleksander Feld, A. Corresp. n. pol. cz. he. u.
459. **Końskie wiekie**, z Radomska. H. Szwarc.
460. **Wilno**, Antokol 42 m. 2. Witold Podolecki, A. 2. Russie, Lithouanie polonaise, §; 5. Corresp. an. f. n. pol. r.
461. **Brzeżany**, ul. Rohatyńska 1. 7. Schwarz Izaak, I. A. 2 Pologne 5 Bas. M. Corresp. cz. f. he. n. pol. u.
462. **Iwanie Puste**, p. Mielnica. Eug. Knobloch, dyżurny ruchu P. K. P. I. A. ZZ.
2. ZZ. 5 Bas. M. Se; Corresp. pol. n. u. r. cz.
463. **Włocławek**, Łęgska 51. Tremski Ch., A. Bas. M. Se. Corresp. pol. n. he.
464. **Lwów**, ul. Polna 54. Polski Klub Filatelistów we Lwowie c/o Jan A. Matejko. I; 5; A; Bas. M. Se. Corresp. an. cz. r. n. pol. chorw.
465. **Łomża**, Stary Rynek 13. Mojżesz Rozen-tal. A. Bas. Se. Corresp. n. pol. r. he.
466. **Limanowa**, Alfred Hajek, urz. Tow. naft. A. AA. B. D. historyczne S. F. G. I. J. K. L. M. N. (t. c. v. znaczki lepione po stronie widoku — bildseitig frankiert). Bas. M. Corresp. cz. n. pol. r.
467. **Koło** (ziemia Kaliska). S. Bierzwiński. I. A. Corresp. n. pol.
468. (France S. & O.) Mr. Eugène Ravelau, 26 Rue Pasteur, Neuilly - Plaisance; Directeur d'Amical-Souvenir Grand Club pour échange de photos d'Art, Cartes, Timbres etc. (plus de 1200 Membres). Abonnement 8 frs. (timbres acceptez au 5 éme de leur valeur. Vends photos jolies femmes, photos d'Art, charmants déshabillés, curieux envois contre 5, 10, ou 20 frs.
469. **Stryj**, Marjan Iwaszkiewicz; por. W. P. I. 6. pp. I. A. 4. 2. Polska; Zach. (West), Ukraina, Bas. M. Corresp. n. pol.
470. **Toruń**. D-two Flotyli Rzecznych. Reyman Artur, ppor. marynarki. A. Bas. M. Corresp. pol. n. k. f.
471. (Szwajcaria-Suisse). **La Chaux-de-Fonds**, Grenier 6, Willy Wirz. typographe I. A. AA. aller Länder 4. 5. 25—50 (verschiedene-differ) Bas. Se. YT; 2. Suisse-Schweiz Corresp. f. Ifo.
472. **Kraków**, ul. Pawia 8/II. Smyczyński Zbigniew, stud. jur. A. Bas. M; AA; E. I. Q. X. Corresp. f. n. pol.
473. **Będzin**, Kółtataja 46. Maison de Timbres Poste „Mars“. Echange en gros-detail avec tout pays. Bas. M. Se. YT. SWK; Corresp. pol. n. s. f. h. r.
474. **Lwów**, ul. Szewczenki 9. Tadeusz Koper-nicki. I. A. ZZ. 2 Pologne. Bas. Se. 5. Corresp. pol. n. f.
475. **Wolanka**, p. Tustanowice ad Borysław. Tad. Jakubowski. A. ZZ. 2 Pologne. Bas. M. Corresp. an. f. pol. n.
476. **Lwów**, Dominikańska 3. Henryk Charman, stud. jur. A. 4. 2 Pologne Bas. M. Corresp. pol. n. an.
477. **Dziedzice**. R. Śladowski, urzędnik A. Bas. M; 4.
478. **Grudziądz**. Nadgórna 25. Kazimierz Ro-siński, por. W. P. I. A; AA; B; Bas. M; Corresp. es. n. pol. r. u.
479. **Kołomyja**, Jagiellońska 2. Reichman Maksymilian I. 2 A. Corresp. es. f. n. pol.
480. (Italia) **Napoli**. Casella Postale 261. Francesco Fratesi. Presidente del Club „C. I. U.“ Demande agents dans le mond entier pour le Club. Envoi prospectus e de-

- mandes d'adhesions sur demande. Echange timbres avec tout le monde.
481. **Brzeżany**, Synagodka. Banner Henoch A. ZZ. 2 Pologne. Corresp. pol. u. n. hē.
482. **Sosnowiec**, Konstantynowska 9. Marjan Frydlewski, urzędnik. I A. AA. ZZ. Corr. n. pol.
483. **Będzin**, Małachowskiego 56. L. Chaskiel.
484. **Warszawa**, Nowolipki 26 m 4. Tadeusz Kleinerman. A.
485. (Suede). **Billeholms Gruva**. „Nord”. Int. Korrespondenz- und Tauschvereinigung. Leiter: Josef Nilson. Zeitung: Nord-Kurir, Jahresbeitrag Poln. Mk. 100.—, Deutsch Mk. 25.—, Schwed. Kr. 4.— Dollar 1.—, Gulden 3.—, Yen 2.—, Shil. 6.—, Franc 10.—, Pesetes 7.—.
486. **Bronisław** p. Radziejów (z. Warszawska). Olszewski Walenty, nauczyciel. A. AA. Bas. M. Corresp. pol. r. u. cz.
487. **Łomża**, stacja PKP. kasa towarowa. Jan Wiktor Piotrowski, kasjer towarowy PKP. I A. 2. ZZ. Bas. Se; Corresp. n. pol. r.
488. **Kraków**, Aleja Mickiewicza 37 II. Ignacy Pilcer, chemik. A. I. 4. 2. Pologne, Autriche. Bas. M. Corresp. pol. n. f.
489. (Asia. India) **Bombay** P. O. Box 298, R. D. Bilimoria, Fondateur Int. Society of Collectors. Marque dans le feuille. I A. Bas. Glb. M. YT; AA. A. C. D. E. F. G. H. I. K. L. M. N. Q. X. Z. § 5. Corresp. an. f.
490. **Plaski**, p. Sosnowice, kopalnia „Czeladź” Michalski Zygmunt. A. ZZ.
491. **Lwów**, ul. Akademicka 21. Aleksander Frankowski. I A. ZZ. Bas. M. Se; Corresp. f. n. pol. r. w. wł.
492. **Warszawa**, Smolna 34, m. 17. Stefanja Filipkowska. Szef Biura handlowego. Import-Eksport. A. Corresp. pol. f. r.
493. (France). A. Bulard, **Chaumont en Vexin** (Oise) 15 rue de l'Hotel de Ville. I D. E. G. K. L. M. N. V. Au fr. 5. vifs échange. Demandez moi un numero spécimen du Club „l'Etoile des Collectionneurs”.
494. **Warszawa**, Miedziana 4 m. 39. Bielański Wład., referent Minist. kol. żel. A. ZZ. Bas. Se. Corresp. f. n. pol.
495. **Lwów**, Gliniańska 8 a. Czesław Żdziejowski. A. ZZ. Bas. M. Corresp. pol. n.
496. **Rawa Ruska**, Grunwaldzka. Jan Sydor.
497. **Chrzanów**, fabryka lokomotyw. Jerzy Hennel. technik I A. AA. 2. Pologne, Russie, Finland. Corresp. an. n. pol. r. u.
498. **Rypin** (Starostwo, ziemia Plocka). Piotr Heyman. I: A; 2. Pologne Bas. M. Corr. pol. n. f.
499. **Toruń**, Żeglarska 29. S. Krzyżanowski, handel znaczków pocztowych. I A. Bas. M. Se. YT; Corresp. an. f. hi. n. pol.
500. **Warszawa**, Fredry 10 m. 8. Alfr. Marski, kapitan W. P. I A. AA. surtout avant-guerre. 2. Russie et Pologne per series et 100 Bas. YT. M; 5. Corresp. f. n. pol.
501. **Wilno**, ul. Witebska 11. Kazimierz Lelusz-Lachowicz. I A. J. 2. Lithuania pol. J.; Bas. M; Corresp. pol. r. f. n.
502. **Równe** (Wołyńskie), Kościelna 7, Stanisł. Kuźmiński. I A. 2. Polska, Ukraina, Rosja Bas. M. Se. Corresp. pol. r. f. n.
503. **Jędrzejów**, Agentura Banku Handlowego w Warszawie, Woźniak Kazimierz. A.
504. **Bydgoszcz**, Gdańska 154. Józef Popek, fotograf. A. D.—Q. V—Y. 5; Corresp. an. f. n. pol.
505. **Sambor**, Zacmentarna 12. Jan Trytiak. I A. Bas. M. Se; Corresp. n. pol. r. u.
506. (Rep. C-S) **Morawska Ostrawa**, Konsulat polski, Zygmunt Vetulani. vice konsul Rzpl. Polskiej. I A. 4 do 1914. 2. Polska, Czechosłowacja, Węgry, Gdańsk, Litwa Kow., Litwa środk., Memel, Łotwa. Bas. M. Corresp. an. cz. f. n. pol. r. wł.
507. **Równó** (Wołyńskie), Bezimienny zaulek 6. Mozes Sokołowski. I A. § ZZ. 2. Pologne, Russia, Ukraina, § Bas. M. Se; Corresp. pol. f. n. r. u.
508. **Lwów**, Kopernika 7. Roman Nowakowski. I. 2. A. 4; Bas. M; Corresp. pol. n. f.
509. **Równó** (Wołyńskie). Barmacka 5. Szejn-worzel Szigori. I. A. 2. Pologne, Russie, Ukraina. Bas. M. Se.; Corresp. pol. f. r. n. u.
510. **Tarnopol**, Dziewicza 17. Mieczysław Greczyński. I. A. 4.
511. **Łodygowice** koło Żywca, Eugenjusz Sobolewski, nacz. p.czyt. I. A. Polska, 2. AA. Polska, Austria, k. u. k. „Feldpost”, Militärpost Bosnia i innych krajów. 5. Bas. M; Corresp. pol. n.
512. **Brody**, ul. Objazd 11. Szczepan Stańko.
513. **Krotoszyn**, Rynek 1. Adolf Szymański, porucznik 56 pp. Wlkp. I. A. 2; Pologne Allemagne. Corresp. pol. f. n.
514. **Solec Bydgoski** (Wielkopolska), Ignacy Borkiewicz, naczelnik głównej kasy miejskiej, rendant. A. B. ZZ. § 5; Bas. M. Corresp. pol. n.
515. **Warszawa**, ul. ks. Skorupki 4 m. 24. Janusz Białecki, pracown. Polskiego Banku Handlowego.
516. **Bolechów** (Małopolska) Józef Wilf, kupiec, c/o Noe Fuchs. A. Bas. M; Corresp. pol. n. he.
517. **Równó** (Wołyńskie), Bezimienny zaulek 3. Dawid Grinfeld. A. Bas. M; 2. Pologne, Russia, Ukraina. Corresp. pol. f. n. r. u.
518. **Grodno**, Zamkowa 11. Aron Jelin. I. 2. A; AA. Bas. M. Se; Corresp. n. pol. r.
519. **Łódź**, Placowa 11 m. 33. Ludwik Kierzyński, handlowiec. A. ZZ. (wszystkich krajów). Corresp. pol. r. n.
520. **Łuck** (Wołyń). Dominikańska 18. Awram Wolf Klinburd. I A. Bas. M; 2. Polska. Corresp. he. pol. r. n.
521. **Warszawa**, ul. Emilji Plater 1. 19. Jan Kręcki. A.
522. **Lida**, III/5 pp Leg.; Ludwik Michalski, ppor. W. P. A. Bas. Se;
523. **Łódź**, skrzynka pocztowa Nr. 159. Józef Ostrowski. A.
524. **Rembertów** pod Warszawą, Artyler. Komisja Doświadczalna, R. Paulik, por. A.

525. **Białystok**, Mickiewicza 19. Otto Szulc. A.
526. **Zakopane**, „Odrodzenie”. Wiktor Cwiakała, rzeźbiarz. I. A. AA. B. G. X. 5. Corresp. pol.
527. **Krosno**, Antoni Magierowski, urz. firmy naftowej. A. Bas. M.; Corresp. pol. n. f.
528. **Grodno**, Bernardyńska 3. Wacław Budkiewicz. I. A. 4. Bas. M.; 2. Polskę, Rosję. Corresp. pol. f. n. r.
529. **Łużki** (pow. Działna, woj. Nowogrodzkie) ul. Kościelna 1. 20. Tomasz Aniskowicz. I. ZZ. 2. A. Corresp. pol. r.
530. **Przemysł**, Wodna 14. Emil Pietrusiewicz, inżynier. I. A. 2. Pologne, Autriche. AA. C. 5. Bas. M.; Corresp. f. pol. n.
531. **Krosno**, Tadeusz Malis, urz. bankowy (fonctionnaire de banque) A. 2. Pologne, 5 Bas. M.; Corresp. pol. f. n. r.
532. **Warszawa**, Pawia 30 m. 8. Włodzimierz Goliński. A. Bas. M.; S. Corresp. pol. n. r.
533. **Wilno** I. Portowa 6 c. m. 4. Edward Nowierski. I. A. Bas. M.; Corresp. n. pol. r.
534. **Gomunice**, p. Kamiński, Marjan Duński, kupno znaczków polskich.
535. **Łódź**, Wólczańska 139. Stanisław Olczak, księgarz. A. AA. B; 5; Bas. Se; Corresp. pol. n. r.
536. **Kołomyja**, gimnazjum II. Jan B. Ckrapływy, prof. gimn. A. Corresp. pol. cz. r. u. n. g.
537. **Łódź**, Węgłowa 10. Arnold Paweł Jakubowicz. I. A. 2. Pologne, Lithuanie, 4; Bas. M. Corresp. pol. f. n. r.
538. **Myszków** (ziemia Piotrkowska), Jan Tomiczek, chemik. I 4 2 Pologne, 5 Bas. M. S; Corresp. n. pol. cz. Erst anfragen.
539. **Jasło**, Stanisław Adamski, właśc. dóbr. Wyłącznie Polska, lokalne, kasowniki, próby i t. d., towar bieżący wyłączony.
540. (**Grèce**) **Salonique**, 66 Avenue Reine Olga, Albert Errera — Desire collectionner A. et cartes postales (t. c. v.) journaux et revues philateliques. Corresp. f. i. hi. g.
541. **Bołechow**, salina, Michał Hałas, prakt. handl. A. 2 Pologne, Tschecoslovaquie, Bas. M; Corresp. u. pol. n.
542. **Rawa Ruska**, Emil Reinert. I. A. 2 Pologne, Ukraine et nouv. Europe. Bas. YT. M. Se. SWK. Gal. Corresp. f. n. pol. u.
543. **Sosnowiec**, Mazowiecka 4 m. 6. Nikodem Kałkowski, buchalter-korespondent. I 2 A. ZZ. 5. Bas. Se; Corresp. pol. r.
544. **Białystok**, ul. Kraszewska 9. R. Nochymowski. A. 2 Polska, Rosja, Litwa 5. Corresp. he. n. pol. r.
545. **Białystok**, ul. Orzeszkowej 8. Reinhold Adam. A.
546. **Ostrów** (Wielkopolska), ul. Zduńska 1 26/b. Zvonimir Ferić A.
547. **Lwów**, Wronowska 10. Tomasz Bardach, urzędnik. I A. Pologne, Autriche, 2 ZZ. Bas. M. Se; Corresp. pol. n.
548. **Kolbuszowa**, Dr. Aleksander Schnitzel, komisarz powiatowy A. AA. I. przede-
wszystkiem 4 2 Niemiecka Austrija, Rosja, Litwa środkowa.
549. **Lublin**, Zamojska 1. Bronisław Oleszek, elektromonter, I A. ZZ; 2. Austrija, Rosja, Węgry, Polska. Corresp. pol. r.
550. **Poznań**, św. Czesława 18. Henryk Koczakowski, automobilista. A; I; V; ZZ; Corresp. b. pol. r. n.
551. **Warszawa**, ul. Śliżka 6 m. 14. Zdzisław Rysz. A. Corresp. f. n. pol. an
552. **Ostrów** (Wielkopolska), Zduńska 26 b. Ferić Mirosław. A.
553. **Lublin**, Niecała 5 m. 21. Stan. Tyburek, A.
554. **Kielce**, Kilińskiego 1. Kwiatkowski Franc. kancelista. A. AA. C. D. Corresp. pol. r.
555. **Lwów**, ul. Dąbrowskiego 18. Andrzej Czauderna. I A. 2 Pologne, Bas. M. Corr. an. f. n.
556. **Drohobycz**, ul. Sobieskiego 2. Robinson Wilh. słuchacz filoz. A. wojenne (1914—1922) 4; Bas. M. Se; Corresp. pol. n. f.
557. **Łomża**, ul. Stacha Konwy, Piotr Siedziwski, konserwator. A.
558. **Lwów**, Zielona 32. Zygmunt Białkowski, komisarz Pol. Państw. A.
559. **Warszawa**, Czackiego 19. Kolisko Witosław, adwokat. I A. 2 A. AA. S. Bas. M. Se. YT; Corresp. pol. r. cz. f. n.
560. **Lwów**, Mochackiego 38. Leonard Nowakowski, ref. śledczy Policji Państw. A. I 4; 2 Pologne, Ukraina, Bas. M. Se; Corr. pol. n. wł. f.
561. **Wieliczka**, Zarząd żupy solnej, Jan Ślusarczyk, urz. salinarny. I A. 2 Austrija, Polska, Zachodnia Ukraina i inne europejskie przedwojenne i wojenne, Bas. M.
562. **Warszawa**, Sto-krzyżka 36. Englert Zygm. handel znaczków pocztowych. A. 4. specjalizując Polskę. 2. ZZ. Bas. Se. YT. M; Corresp. pol. n. r. f.
563. (**Lettonie**) **Libau**, Wilhelminenstr. 18. Samuel Voss. I A. Bas. M. Se. YT; Corr. an. f. n.
564. **Żychlin**, pow. Kutno, Eryk Czepe, urz. cyw. I 2 A. AA. Z. 5 Bas. M. S Corresp. n. pol. r.
565. **Białystok**, Warszawska 5 (Bank kredyt.), Jerzy Piątkowski. A. AA. B—Z. S. Corr. f. n. r. u. es. pol.
566. **Sokółka**, Urząd skarbowy, Leon Abramowicz, urz. skarbowy. I A. echanger t. p. tous pays 2 Pologne, Russ. Bol-schewik, Lithuanie pol. Corresp. pol. r. n. an.
567. **Suchedniów** (z. Kielecka), Suchedniowska fabryka odlewów, Stanisław Zak. A.
568. **Warszawa**, Żorawia 34 m 19. Mieczysław Rządkowski. I A. Pologne, Lithuanie pol. Bas. Se; M, SWK; Corresp. pol. f. n.
569. **Horodenka** (Małopolska), Diener Moses.
570. **Warszawa**, Chmielna 55 m. 15. Edward Osipowicz, urz. P. K. P. A, AA; B. Bas. Se, M. SWK; Corresp. es. n. r. pol.
571. **Warszawa**, Senatorska 26 m. 7. Owczyński Aleksander. A. Bas. M; K. I. T. Corr. pol. n. r.

572. **Łomża**, Giełczyńska 13. Natan Dziubkiewicz. **A**
573. **Toruń** (Pomorze), Prosta 5 I p. Stanisław Noga, buchalter. **I A. AA.** stare niem., niem. kolonje, marki polskie lokalne i **ZZ.** 2 jubil. i wojenne rosyjskie, **5 Bas. Se. SWK**; **Corresp. n. pol. r.**
574. **Jarostaw**, gimnazjum II., Kaniak Józef, profesor. **A.**
575. **Horodystawice**, p. Gaje koło Lwowa, Michał Czerniawski, kierownik szkoły. **I A. 5. Bas Se M**; **Corresp. pol. n. u.**
576. (Italia) **Empoli**, Taddei Italo, directeur du „C. P. J.“ **A E. Corresp. wł. f. n.**
577. (Deutschland) **Gütentag** O/S. (Kr. Lublinitz), Wiessala Franz, Telegr.-Leitungsaufseher. Gebe alle Marken von Oberschlesien gegen nur bessere, aller Länder.
578. **Łuck**, Szpitalna 22. Aleksander Smirnow, **I A. ZZ.** **Corresp. r. pol. u.**
579. **Białystok**, Kupiecka 23. Jakób Ginzburg, **I; 2; A; AA; B; Bas.; M.; S; D. H. K. ZZ**; **Corresp. pol. r. n. es. f. an.**
580. **Lwów**, ul. Pańska I. 4. Dr. Feliks Gieruszynski, adwokat. **I. A. AA. B. ZZ**; **Bas. M. Se. YT; 2. Pologne. Autriche. Corr. pol. n. f; D.**
581. **Białystok**, Sienkiewicza 55; Kowarski M. **I. 2. A. AA. Bas. Se; M; 5; S; D—Z; ZZ**; **Corresp. pol. r. es.**
582. **Lublin**, Szpitalna 11 m. 7, Zabłocki Karol, naucz. **I. A. ZZ. Bas. Se, M. Corr. pol. r. n. f.**
583. **Łódź**, ul. Główna Nr. 50, Wacław Wagner. **A. AA. Pologne; Bas. M. Corresp. pol. n. f.**
584. **Myćów k. Belza p. Sokal**, Edward Werner, leśniczy. **I. A. ZZ. Bas Se. Corresp. pol. n. u. f.**
585. **Warszawa**, Śto Krzyżka 35 m. 23. Hofenberg P. **I. A. AA. S.**
586. **Łódź**, ul. Przejazd 86 m. 27, Jan Ławnicki. **A.**
587. **Chrzanów**, (fabryka lokomotyw), Oskar Kunkiel, buchalter, **I. A. AA; 2. Pologne, Autriche, Silesia, Bas. M. Corresp. pol. r. n. an**
588. **Białystok**, ul. Koszykowa Nr. 1. R. Kluge, urzędnik. **I. A. 2. Polen, Russland, Bas. Se; Corresp. n. pol. r.**
589. **p. Budstaw**, z. Wileńska, maj. Ostrowiec, Witold Zakowicz obywat. ziemski. **A. Bas. Se; S; Corresp. pol. f. n. r.**
590. **Bydgoszcz**, ul. Pomorska 41. Langer Bolesław, urzędnik poczt. **I. A; AA. B. ZZ**; **Bas Se. Corresp. pol. n.**
591. **Warszawa**, ul. Chmielna 70/40. Władysław Olzewski, **A.**
592. **Kalisz**, ul. Wrocławska 31 (b. Weigta), Tadeusz Schmidt. **I. A. Corresp. f. n. pol. r. u.**
593. **Warszawa**, ul. Nowogrodzka 12 m. 24 (mieszkanie pp. Jabłońskich). Tadeusz Biliński, **A; Bas. M; I. 2. 5. Corresp. pol. f. n.**
594. **Lwów**, ul. Podzamcze 15/I, Józef Mykietowicz, handel znaczków pocztowych; **I. 2. A. ZZ. Engros — detail; Bas. Se, YT; Corresp. pol. n. r. u. cz. f. wł.**
595. **Stanisławów**, ul. Gołuchowskiego 64, Kiesler Nathan, **A. AA. ZZ; 2. Polen u. Westukraina. Corresp. pol. n.**
596. **Rawa ruska** (stara poczta), Antoni Zariczny, **I. A. i stare pieniądze (numizmaty).**
597. (France) **Paris XV e, 45, Boulevard Pasteur**, Robert Gaffiot, directeur de l' „A. I. L. E.“
N'échange que la monnaie de guerre (S).
598. **Wilno**, ul. Suwalska 3—2, Ludwik Nieciecki.
599. (Luxemburg), **Esch Alzette**, Kohlenstr. 5. Nic. Heiser, Bundesleiter Int. **Corresp. u. Tauschver. „Luxemburg“.** Verlangen die Prospekte!
600. **Warszawa**, Nowogrodzka Nr. 44 m. 14; T. Jakobson. **A. S; numizmaty.**
601. **Kraków**, ul. Kopernika (Szpital), Stefan Maciesza.
602. **Widawa**, star. Łask, Mędelski Mieczysław, nauczyciel.
603. **Wilno**, skrytka pocztowa Nr. 110 (S-to Janska 21), Wacław Kwiecieński, sekretarz Centrali Chrześcijańskich Związków Zawodowych w woj. wileńskim; **A. I. Polska 2. Hiszpanja, Holandia i. t. d. Bas. M. Se; (kupuję).**
604. **Zakopane**, (za Szpitalem); Kapeniak J.
605. **Janów k. Lwowa**, Jan Lehnert, kontrolor skarbu, **A; Bas. Se;**
606. **Siedlce**, Kilińskiego 30, Mozes Miodownik, księgarz; **A. (znaczk. pocztowe).**
607. **Dubno** (Wołyńskie), ul. Pocztowa 10; S. Korin. **A; ZZ;**
608. (France) **Marmande** (Lot-et-Garonne) Avenue Rondereau; Roger Brissonneau (aux Iris) Directeur „J. E. C.“; **A. C.**
609. **Warszawa**, Jerozolimska 33, (Two naftowe „Limanowa“; Jan Hubert, goniec; **A.**
610. **Stryj**, Kraszewskiego 4, Edmund Miksch handel znaczków pocztowych; **I. A; ZZ; 2. Pologne, Ukraina, Lithouania pol. Bas. Se. M; Corresp. es. n. pol.**
73. **Kraków**, Jasna 3, Epstein Michał, słuch. uniwersytetu. **A. Bas. M; 5. Corresp. n. pol. f.**
151. **Wojniów** (wsch. Małopolska), B. Smełtański, **A. Bas. Se; Corresp. n. pol. u.**
394. (U. S. A.) **Chicago III. 3050. Nort Hamlin Avenue**. Dr. Karol Wachtel, redaktor „Dziennika Chicagowskiego“.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Zmiana adresu!

11. **Kraków**, ulica Lubomirskich Nr. 5, u pp. Gorczyków, Z. Ptawny.

Z powodu braku czcionek drukarskich, jakimi się składa lista członków, zmuszony byłam całe stronicie odlewać (steurotypować), wobec czego zmiany adresów, życzeń i t. p. już tylko w dodatkach będzie można przeprowadzać.

Do następnej listy, która ukaże się pomiędzy 15—20 sierpnia b. r., wejdą adresy tych P. T. Członków, którzy w czasie druku zgłosili się, a są pomiędzy innymi z Francji, Grecji, Rumunii etc.

Przesyłki okrężne dla zbieraczy!

Członkowie „Unji“, którzy chcą korzystać z przesyłek okrężnych, są proszeni następująco daty kierownikowi zamiany nadesłać:

1. Potwierdzenie uiszczonej wkładki (Legitymacja członka na rok 1922);
2. Podać, jakie kraje zbiera;
3. Podać, czy zbiera stemplowane, czy niestemplowane;
4. Podać, czy początkujący, średni lub generalny zbieracz.

Uwaga! Każda przesyłka musi być (3) trzeciego dnia, następnemu, na liście okrężnej oznaczonemu Członkowi, odesłana. Za każdy dzień zwłoki po tym terminie, zostaje nałożoną należytość za opóźnienie Mp. 10. Zamiana znaczków na wyborze będzie dochodzona sądownie jako kradzież. Miejsca z wybranych znaczków należy nazwiskami oznaczyć (pieczętka lub podpis atramentem).

(Wyborów z Centrali nie należy podpisywać!)

Odsyłanie ma następować w porządku, jak w liście oznaczono.

Jako nadawcę zawsze podawać nazwisko następnego 3. (trzeciego) na liście wyszczególnionego Członka, ażeby w razie, gdy doręczenie następnemu 2. (drugiemu) adresatowi nie było możliwe, przesyłka nie wracała do nadawcy, który już ją posiadał. Przez to zyskuje się na czasie, oraz unika się bezpożrebnych kosztów opłaty.

Przy przesyłkach wyborów do cyrkulacji, zawsze zaznaczyć, na podstawie jakiego katalogu zostały znaczki ocenione. Ceny oznaczać tylko w polskich markach netto.

Kierownik zamiany:

R. Kretinsky
inspektor dóbr

Chlewczany p. Choronów k. Uhnowa
(Małopolska).

Rundsendungsverkehr für Briefmarkensammler!

Mitglieder der „Unja“, die sich an dem Rundsendungsverkehr beteiligen wollen, werden ersucht, folgendes an den gef. Tauschleiter zu senden:

1. Bestätigung über eingezahlten Mitgliedsbeitrag (Mitgliedskarte pro 1922);

2. Angabe, für welche Länder interessiert ist;

3. Angabe, ob gestempelt oder postfrisch gesammelt wird;

4. Angabe, ob Anfänger, mittlerer, oder vorgeschrittener Sammler.

Zur gef. Beachtung: Jede Sendung muß am 3 Tage an den nächsten in der Liste verzeichneten Mitglied weiter geleitet werden. Für jeden Tag der obigen Termin überschreitet, wird Mp. 10 Versäumnisgebühr dem Säumigen aufgerechnet. Vertauschungen werden als Diebstahl strafgerichtlich verfolgt. Leere Felder mit Name (Stampiglie) zu bezeichnen! Weitersendung darf nur in den vorgeschriebenen Reihenfolge stattfinden.

Als Absender ist stets das drittfolgende Mitglied anzugeben, damit falls die Zustellung an das nächstfolgende Mitglied nicht geschehen könnte, die Weitersendung dennoch an das richtige Mitglied durch die Post erfolgen kann, und nicht zurückgeht, wodurch überflüssig Zeitverlust und Portospesen vermieden werden.

Bei Einsendungen ist anzugeben, nach welchem Catalog die Bewertung erfolgte. Die Wertbeträge sind polnische Mark netto anzusetzen.

Der Tauschleiter:

R. Kretinsky

Chlewczany p. Choronów k. Uhnowa
Małopolska.

Wszystkich P. T., którzy zalegają z załatwieniem wyborów otrzymanych i to jeszcze z r. 1921 (n. p. pp. Szewczyński, Łada w Warszawie i t. p.), co nam uniemożliwia obliczyć nadsyłających wybory, jeszcze raz w **leń własnym interesie** upominamy, ażeby odwrotnie sprawę załatwili. „Postęпки“ takie są skwalifikowane jako sprzeniewierzenie i zajmie się nimi Prokuratorja. A przedewszystkiem p. Szewczyński, Warszawa. ul. Kredytowa 5/10, który od grudnia 1921 nie załatwia wyborów z Centrali otrzymanych, a należących do czł. 21, 159 etc. na Mkp. 110 000! Remember! Wogóle w ostatnich czasach wyczuwa się wiele nieuczciwości u pewnych zbieraczy i ażeby bieg innych spraw na tem nie cierpiał, zaświadamia się, że już po pierwszym upomnieniu, o ile do dni 5-ciu nie nadejdzie załatwienie — akta przechodzą automatycznie do zastępcy prawnego.

Ażeby raz już ustalić można nakład czasopisma i ukrócić faktyczne reklamacje (przez kradzież egzemplarzy) jakoteż celowe, ażeby zyskiwać x egzemplarzy, pomimo wielkiej manipulacji i straty czasu, postanowiłem wysłać gazetkę **pożyczono**, sądząc, że wszyscy P. T. Członkowie będą z tego zadowoleni. Amortyzując wydatek, obciążam za każdy egzemplarz, wszystkich dotyczących, a Mkp. 20, w razie zwyczajki opłaty pocztowej + różnica.

P. P. Członkowie, którzy nie pobrali awizowaną premję „Pocztą zieloną“ serja Mkp. 150 + opłata pocztowa, mogą to jeszcze uczynić do 5. lipca!

Czł. Nr. 542 p. Emil Reinert, przeznaczył 1 serję Belgji 1915 1 c — 5 fr. (Senf Mk 24 + 500%) do rozlosowania podczas loterii świątecznej 1. grudnia 1922. W imieniu sprawy dziękuję. O dalsze ofiary z grona P. T. Członków upraszam! Do losowania na dzień 1. grudnia b. r. są niniejszem proszeni następujący pp. Członkowie ze Lwowa: Nr. 290, 414, 476, 558, 560, 580 (godzina 3-cia popołudniu, ulica Wronowska Nr. 10).

Na tym miejscu jeszcze wyjaśnić muszę, że kupony przy legitymacji I—III, nie służą do 10% zniżki na pobór **znaczek**ów, ale upoważniają do 10% zniżki przy płaceniu za inseraty (ogłoszenia). A cel tego był, ażeby umożliwić w jaknajszerszym zakresie korzystanie z ogłoszeń w myśl dewizy, że „tylko reklama — słowo drukowe — prowadzi do bogactwa“. Patrzcie i wzorujcie się na Niemcach!

Stosownie do ogłoszenia w Nrze 11—12 ex 1921 „Filatelisty“, że wyznaczono premję w znaczkach netto Mkp 500, 300, 200 dla tych P. T. członków, którzy największą ilość nowych członków dla „Unji“ zwerbują do Nru 500, zawiadamiam, że premję zyskali:

1. Czł. Nr. 37 p. Julian Michoń, Krosno.
2. Czł. Nr. 30 p. Piotr Mikołajczuk, Łuck.
3. Czł. Nr. 135 p. St. Krupiński, Warszawa.

Przy sposobności otrzymania wyborów z Centrali lub oferty (E. Szczerban), należy o odnośne kwoty rachunek ukrócić.

Niniejszem rozpisuję następujące premje dla najgorliwszych członków w zjednywaniu nowych — od Nru 501 do 1000:

- 1) netto w znaczkach Mkp. 1000; 2) 750;
- 3) 500.

P. E. Adameczkowi, „Unja 35“ składam niniejszem w imieniu sprawy serdeczne podziękowanie za hojny dar noworoczny dla „Unji“ — zupełnie bezinteresownie — 2000 sztuk kart legitymacyjnych dla Członków.

Wyborów z znaczkami nie należy dłużej nad 3—4 dni zatrzymywać. Równocześnie z odsyłką wyboru należyżysto wpłacać na blankiet nadawcy P. K. O., doliczając za sam blankiet i manipulację Mkp. 5, bez względu na kwotę. W razie braku blankietu, jest on do nabycia na każdej pocście. Przesyłek gotówki przekazami unikać w swoim własnym intere-

sie, **zyskuje się** na opłacie przekazu i doręczenia, a więc około 15 Mkp. od każdego tysiąca.

Czł. Nr. 344, p. J. Dressler, donosi, że znaczki dopłatne rumuńskie, Michel N 60—64 są w Rumunji, zupełnie nieznane!!

Czł. Nr. 132, p. O. Gelpke, Accra (Afryka), donosi pismem z lutego b. r., że w sprawach urzędowych wyjeżdża do Europy, gdzie zabawi do końca b. r. Przesyłki, o ile go zaślatały, będzie się starał z drogi załatwić.

Czł. Nr. 394, p. Dr. Karol Wachtel z Chicago (U. S. A.), redaktor największego polskiego dziennika w Ameryce, „Dziennika Chicagowskiego“, będąc na konferencji w Genui, powziął chwalebna myśl odwiedzenia przy tej sposobności Lwowa. Będąc w naszej Redakcji, informował się szczegółowo wydawnictwem oraz Związkiem „Unja“, przyrzekając poparcie na łamach swego pisma na terenie amerykański. Odjeżdżającemu życzymy szczęśliwej podróży i owocnej współpracy.

P. Ladros i inni! W przesyłaniu pieniędzy zagranicę nie pośredniczymy. Od tego są Banki.

P. Sztamler, Puławy. Za wskazówki dziękujemy. Niemniej obietnicę współpracy na rok 1922. Ale... kto zaraz daje — daje podwójnie.

Unja 9! Środek najlepszy i mało kosztowny do zmuszenia zwrotu znaczków czy należyłości jest następujący: odnieść się do danej miejscowości do odnośnej Prokuratorji czy Policji i oskarżyć dłużnika o celowość oszukańczą, — poprostu oskarżyć go o sprzeniewierzenie.

P. Uruski, Kraków. Zbiórka znaczków pocztowych po Sądach dla Komitetu Zbiórki we Lwowie, nakazana została reskryptem Prezesa Sądu Apelacyjnego we Lwowie z dnia 3. maja 1921 r. Prez. 3902, ale co się dalej z znaczkami składanymi (również i przez prywatne osoby) dzieje — nie możemy dać odpowiedzi. Jaka i czy jest ewidencja zbiórki i na jaki cel to bywa obracane, może dać tylko wyjaśnienie Komitet Zbiórki marek pocztowych, Lwów ul. Stryjska 34.

P. P. Lublin i inni. Odpowiedzi udzielamy, ale za nadesłaniem znaczków na odpowiedź.

P. J. Wawrzynkowski, Łódź, donosi, że znaczki otrzymał w czasie jego nieobecności, odebrane przez żonę i zapomniane w papierach leżały. Przez zdeklarowanie się p. J. W. kwotą 5000 Mkp. uważam sprawę za załatwioną i ogłoszenie poprzednie anuluje. Pana Wawrzynowskiego za mimowolną przykrość, uczynioną nie ze złej woli, przepraszam, ale innej drogi już nie było, gdy pocztą pisma na nowy adres doręczać nie chciała... — E. A. Szczerban!

TRZY SYSTEMY.

W Nr. 2-im 1922 „Filatelisty Polskiego“ ogłosił p. dr. J. Tislowitz rozprawkę o systematyce filatelii polskiej p. t.: „Jakie znaczki należą do zbiorów znaczków pocztowych?“. Jest to zatem temat nader ciekawy i dotychczas sporny i wypowiedzenie się w tej sprawie większości filatelistów byłoby bardzo pożądanem.

Autor przyjmuje następujące trzy główne systemy, Jego zdaniem najodpowiedniejsze do ugrupowania zbiorów naszych znaczków:

1) Znaczki, które kiedykolwiek kursowały na obecnem terytorjum Polski z uwzględnieniem polskich agend pocztowych (Lewant, Odessa).

2) Znaczki wydane na obecnym obszarze Rzeczypospolitej od listopada 1918 r. począwszy.

3) Znaczki wydane przez Władze i Urzędy polskie.

Podział ten obejmuje w zasadzie cały materiał zbiorów polskich, nie od rzeczy więc będzie porównać go z tem, co już w tej sprawie dwukrotnie pisał „Filatelista Polski“.

Poraz pierwszy poruszył tę sprawę w Nr. 5 z r. 1920 w pracy konkursowej p. t.: „Według jakiego systemu należy zbierać znaczki pocztowe?“, następnie, pośrednio w znakomitym artykule P. Polańskiego p. t.: „Polskie muzeum pocztowe (zarys programu)“ w Nr. 12 z r. 1921.

Autor pierwszego dzieli znaczkownictwo polskie na cztery grupy:

- I. Znaczek z roku 1860.
- II. Znaczki z czasów wielkiej wojny (miejskie, Muśnickiego, legjonowe i okupacyjne).
- III. Znaczki przejściowe (nadruki na okupacyjnych, na znaczkach państw zaborczych, okupacyjne ukraińskie i rumuńskie).
- IV. Wydania ogólne.

Podział P. Polańskiego przyjmuje natomiast trzy grupy:

- I. Znaczki do wojny światowej (znaczki zaborców, używane na ziemiach polskich).
- II. Znaczki z epoki wielkiej wojny (miejskie, Muśnickiego, legjonowe i okupacyjne).
- III. Znaczki z epoki powojennej (nadrukowe miejskie w zaborze austriackim i rosyjskim, nadrukowe państwowe, Warszawa, Kraków, Lublin, Poznań, — wydania ogólne, plebiscytowe, Litwy Środkowej, Gdańska i agen. zagranicznych).

Jak widzimy, podział autora pracy konkursowej nie jest zgodnym z żądanym z powyższych trzech systemów; najwięcej odpowiadały drugiemu, gdyby w jego zakres nie wchodził znaczek z roku 1860, do systemu pierwszego brak mu natomiast znaczków państw zaborczych, używanych na ziemiach polskich, system zaś trzeci niedopuszcza zasadniczo ani znaczka z roku 1860, ani wydań okupacyjnych.

Widzimy tedy choćby na tym przykładzie, jak mało możliwem jest trzymanie się ściśle jednego z powyższych systemów.

Aby jednak ustalić jakiś punkt oparcia należałoby przyjąć jeden z nich, posiadający najmniej stron ujemnych, a takim będzie bezwątpienia system pierwszy, najobszerniejszy, bo obejmujący wszystkie znaczki, używane kiedykolwiek na terytorjum Polski, i p. Polański w swoim artykule trzyma się właśnie tego systemu (wprawdzie nie wyszczególnia znaczków okupacyjnych Litwy kowień-

skiej, Zachodniej Ukrainy i Rumunii, lecz jak wynika z treści artykułu przyjmuje zasadniczo wszystkie znaczki używane na ziemiach polskich.

Czy jednak system ten da się zastosować w każdym wypadku; jako podstawa katalogu, albumu i zbioru? Oczywiście nie.

Do katalogu znaczków polskich nie należą znaczki zaborcze i okupacyjne, i tu należałoby użyć systemu trzeciego, z uwzględnieniem znaczka z r. 1860, ale wprawdzie musi się koniecznie ustalić teoretycznie, które ze znaczków polskich są wogóle dopuszczalne do katalogów, to znaczy oddzielić „ziarna od plew“.

 Sprawa albumu ma się odmiennie; specjalne album polskie mojem zdaniem może się opierać wyłącznie tylko na systemie pierwszym, musi obejmować wszystko, cokolwiek i kiedykolwiek wydano na obszarze Rzeczypospolitej. Nie można się przytem oglądać na wydania spekulacyjne, bo i te mają wielu amatorów, czy to dla estetycznego wykonania znaczka, czy dla szczupłego nakładu itp. Takie album niepaginowane, z luźnymi kartkami, da się bez żadnego kłopotu użyć do każdej kombinacji wszystkich możliwych systemów; nieodpowiedni dla zbieracza dział można łatwo usunąć, a mimo to mieć zawsze dowolną całość.

Co do zbiorów, to należałoby o tem pamiętać, że obecnie zbieracza nie można bezwarunkowo krępować jakimkolwiek z góry przepisany systemem. System szablonowy może być przyjęty tylko w zbiorach publicznych, muzealnych i tu może być użyty znowu tylko system pierwszy. Jaki natomiast przepis, jaki system może zmusić np. pana X. do zbierania lokalnych znaczków dopłaty, a pana Y. do bogacenia fabrykantów znaczków nadrukowych miejskich?

 I tu nie ma zastosowania żaden system, a raczej przeciwnie, mają zastosowanie wszystkie trzy i nie tylko trzy, ale wszystkie możliwe ich kombinacje, ponieważ: ile filatelistów tyle systemów, obecnie bowiem większość zbiera znaczki nie celem skompletowania całości danego państwa, ale celem zebrania tego, co zbieraczowi przynosi najwięcej duchowej przyjemności. Ale to już jest inny problem.

W każdym razie kwestję systemów rozstrzygnąć może tylko ogólna obszerna polemika w czasopiśmie i Związkach filatelistycznych.

Kraków, w lutym 1922.

Znak rozpoznawczy dla filatelistów.

W filatelistycznym czasopiśmie „Philatelistische Nachrichten“, wychodzącym w Wiedniu, czytamy interesujący artykuł, z treścią którego chcemy się podzielić z naszymi czytelnikami.

Bauer'a „Filatelistyczny podpis“.

Na filatelistycznym kongresie w Mühlhausen, wystąpił zbieracz znaczków pocztowych H. Bauer ze Strassburga, z oryginalnym wnioskiem.

Wniosek podaje on w formie listu do jednego ze zbieraczy w Belgji. Wyciąg listu podajemy w streszczeniu i wolnem tłumaczeniu:

...Jestem gotów podać Panu nowy sposób filatelistycznej propagandy w nadziei, że belgijscy filateliści zechcą się przyczynić do rozpowszechnienia mojej propozycji.

Na kongresie w Mühlhausen postawiłem wniosek stworzenia i wprowadzenia w użycie, nie zwracającego zbytniej uwagi znaku rozpoznawczego dla

filatelistów i staram się pozyskać dla mojej myśli wszystkich filatelistów na świecie.

Plan mój powstał na podstawie długoletnich doświadczeń, których nabyłem przy naukowych badaniach nad znaczkami pocztowymi Alzacji i Lotaryngji z roku 1870—71.

W każdym wypadku, kiedy ja podczas moich podróży w jakibądź sposób dałem się poznać jako filatelista, a przypadek chciał, że spotkałem także filatelistę, doznałem nietylko bardzo uprzejmego przyjęcia, otrzymałem cenne wskazówki co do mego historycznego zbioru, lecz zawarłem po największej części przyjaźń, która pod wielu względami przyniosła mi niepoślednie korzyści.

Nieraz zmuszeni jesteśmy pisać do ludzi nam osobiście nieznanym. Gdyby ta osoba była filatelistą i gdyby wiedziała, że piszący do niej należy także do tego grona, to napewno ton piszącego i załatwienie sprawy lub interesu wypadną z pewnością korzystnie, gdyż bezwątpienia istnieje pewna solidarność między wszystkimi filatelistami.

Potrzeba przeto stworzyć pewien znak rozpoznawczy, któryby wtajemniczonymu mógł powiedzieć, że pismo pochodzi od filatelisty.

Wedle mego zdania, najlepszym znakiem rozpoznawczym byłby podpis piszącego, zaopatrzony znakiem.

Przez dodanie zwykłego cudzysłowu —“—, umieszczonego u góry, przed podpisem, wyznałoby się otwarcie, a przytem bez zwrócenia zbytnej uwagi, że tak powiem niespostrzeżenie — że jest się filatelistą.

Znak ten dla niewtajemniczonych byłby bez znaczenia, można go łatwo przeoczyć, a równocześnie byłby wielomówiącym dla wtajemniczonego.

Proszę spróbować przez pewien przeciąg czasu tej metody, a skutki będą nadspodziewanie pomyślne.

Wszyscy zbieracze znaczków pocztowych, filatelistyczne związki i towarzystwa, cała filatelistyczna prasa powinna postawić sobie za zadanie działać za rozpowszechnieniem tego znaku rozpoznawczego dla filatelistów.

Znak ten, gdy będzie ogólnie znanym i przez filatelistów stale używanym, będzie grał tę samą rolę, jak sławne trzy kropki wolnomularzy.

H. Bauer.

Z naszej strony zauważamy, że myśl jest bardzo cenna i nie wątpimy, że da się z pożytkiem przeprowadzić. Zdania i uwagi czytelników „pro i contra“ chętnie pomieścimy w „Filateliście“.

Lekcja gramatyki.

Nad nami Polakami ciąży doprawdy dziwne jakieś fatum, które nam zatrzuwa pogodniejsze chwile, a dni niewoli wypełniło goryczą. Mam na myśli te wieczne „potępieńcze swary“, naszą wadę narodową.

Pomyślałby kto, że przynajmniej w dziedzinie nauki powinna panować jakaś współpraca i harmonja, lecz byłby w wielkim błędzie, gdyby mniemał, że tak jest istotnie, bo nawet filatelja nie jest u nas wolną od „partjotyzmu“.

Posiadamy dotąd już (!) trzy czasopisma fachowe, najmłodsze „Przegląd filatelistyczny“ liczy zaledwie kilka miesięcy, a jego poziom jako pisma „w dziecięcych jeszcze bucikach“, ocenia najlepiej jedno z pism zagranicznych.

I ten miesięcznik rozpoczyna swój żywot napaściami i zamiast wstąpić na drogę współpracy z innemi dwoma pismami, wyrusza w Nr. 6—7 na bojowy front lwowski z „kilkoma słowami prawdy“ p. J. K., w których zarzuca „Fila-

teliście“ lwowskiemu nieprzestrzeganie zasad gramatyki i grozi z tego powodu wyrokiem historyków (sic!) „których zadaniem będzie przekazać wiekom barbarzyństwa, popełniane nad Polską i jej obywatelami przez potęgi zaborcze“. W natchnieniu zapomniał tylko autor objaśnić, jaki związek zachodzi między ortografią a barbarzyństwami, w tym wypadku Bogu ducha winnych potęg zaborczych.

Pomijając wszystko, artykułik nadaje się w zupełności do pisma humorystycznego, trzeba tylko zmienić pseudonim Jotka na całą Jotę, jeśli już nie ma co innego, a pod tytułem dopisać w nawiasie sentencję o tym Marcinie, co to uczył...

Posłuchajmy: Ód pierwszej strony do ostatniej roi się od błędów — ba, gdybyż drukarskich, a to składnicowych!... słowa: urgens, tekst, transakcje (przez s).. wywołują — nagniotki na oczy! Bajeczne! teraz już rozumiemy, dlaczego w tym samym artykułiku pisze się „kurjosum“, a gani „transakcje“, a nawet w poprawianiu robi się błędy („sam się zamyka, nie trzeba go zamyka“).

Autor radzi „Filateliście“ przestudjowanie dzieła: „Jak się (!) należy mówić i pisać po polsku“; dobra rada, szkoda tylko, że z niej sam nie skorzystał.

Pominęlibyśmy, zastanawiające zresztą ubolewania autora nad „czarną tablicą“, którą nazywa policyjną częścią miesięcznika, gdyby nie to niezrozumiałe doprawdy końcowe zdanie: „nadaję się do gazety policyjnej i to w rubryce ogłoszeń, lecz nie treści...“; wyglądało na poufne wyznanie! no, no, czyżby to tak „około Wielkanocy?“ dziwne rzeczy!

Możnaby tedy poprzestać i na tym artykule, ale dla ciekawości zagłębimy dalej: „Pewna amerykańska została uznana (orzeczenie w języku polskim dotąd w 6 przypadku) za wszech — światowy (rozdzielone!) czempionot (z nową pisownią coś nie tego!) w sferze mikrografji“ hm, hm!... „Międzynarodowe kongresy filat. nazwały znaczki (!) pełnoprawnymi (!) tylko takie znaczki“... „za wyjątkiem“... „wypuszczono (!!)" nową kartkę pocztową za Mk. 8 brunatny (!)“ „Litwa środkowa 50 Mk. — *utramarín*“ (zachwycające!)

Świetne są „aforyzmy Jotka“: „Zadanie filatelisty nie jest w celu (!) posiadania brakującego znaczka, a w drodze, którą dąży do wyszukania tego znaczka“: (co to jest?)... „Fałszer (!) dopóty będzie pracował, dopóki znajdzie poparcie“ (dotąd bywało: dopokąd nie znajdzie poparcia!)... „Łatwiej zdobyć żonę, aniżeli prawdziwą dziesięciokoronówkę krakowską“ (pyszne!).. Niemcy (słyną) z tendecyjnego obniżania polskich znaczków (może ich wartości?)... „Podpisz (!) nieczytelny“... „Ogłoszenia drobne“ (ładne następstwo!) i t. d.

Taką jest pisownia redakcyjnej części „Przeglądu“. I pomyśleć, że zamiast pracować nad własnem udoskonaleniem, czasopismo takie nie ma nic lepszego do roboty, jak z nagniotkiem w oku załatwiać osobiste zapewne urazy i gniewy w publikacji naukowej!

O jednym „Przegląd“ w uniesieniu zapomina, że artykułów nie pisze Redakcja, lecz filateliści i widocznie mu nie zależy na abonentach, skoro tak gwałtownie napada na „Filatelistę“ i jego korespondentów (rarity braku rzeczowej treści), którzy przeważnie są równocześnie współpracownikami „Przeglądu“; ciekawem będzie, jakie wobec tego zajmą stanowisko! Ładny początek!

Jest to jednak równocześnie bardzo smutnem, bo świadczy, żeśmy widocznie nie dorośli do zajmowania się znaczkownictwem naukowo i my filateliści wypraszamy sobie na przyszłość podobne wicherzenia w prasie fachowej, bo one mogą doprowadzić do anomalji możliwej tylko u nas — do partji wśród filatelistów.

W. T.

Nieco o typach narodowych.

Na konkursie, ogłoszonym w roku ubiegłym przez „l'Echo de la Timbrologie“, zostały uznane większością głosów za najpiękniejsze (les plus jolis timbres) następujące znaczki:

Belgia, 10 c. ciemno-bronzowa (Nr. 1) głosów	160
Przylądek Dobrej Nadziei, 4 p. niebieski (Nr. 4) głosów	151
Stany Zjednoczone, 90 c. z 1869 r. (Nr. 38) głosów	128
Grecja, 60 l. zielona (Nr. 40) głosów	128
Francja, 1 c. oliwkowa (Nr. 50) głosów	102 i t. d.

Nie chodziło tu — rzecz prosta — o rzadkości, lecz o owo piękno prawdziwe, na które składają się dwa czynniki zasadnicze: artyzm w pomyśle, czyli prostota i wdzięk, oraz precyzja w wykonaniu.

Prawie każde z państw i państwerek, czy to europejskich, czy też zamorskich, ma pewne okazy, które ze względu estetyki jedynie zdobyły sobie powszechne uznanie i zyskały utartą a zaszczytną nazwę tak zwanych „typów nacjonalnych“.

Otóż przypominam sobie, że w uroczem Biarritz, jeszcze za dobrych czasów przedwojennych, bawiący tam przedstawiciele socjety międzynarodowej, oraz kwiat towarzystwa polskiego, wyłonili z siebie zaprzyjaźnione „Koło filatelistów i filatelistek“ w liczbie około stu osób.

Przypominam sobie również, że przynajmniej raz w tygodniu zbierano się na sesję, gdzie omawiano różne sprawy z filatelistyką związane i dyskutowano na temat owych „typów nacjonalnych“ dla każdego poszczególnego państwa.

Polska wówczas dla filatelistyki jeszcze nie przysłała na świat, nic przeto o niej nie mówiono, natomiast za nacjonalny typ dla Szwecji uznano znaczki z roku 1872 (cyfra w kole), dla Włoch — znaczek z 1889 r. (krzyż na tarczy), dla Danii — znaczki z lat 1870—1875 (cyfra w środku pod koroną), dla Niemiec przepiękne dwa znaczki z 1875 r. 3 i 5 „pfennige“, dla Belgji wreszcie również Nr. 1, lecz w kolorze czerwono-brązowym; jest to odmiana rzadka i dziś bardzo przez zbieraczy Belgji poszukiwana.

Tak więc i dziś i dawniej Nr. 1 Belgji był uznany za jeden z najpiękniejszych znaczków i za typ nacjonalny tego kraju.

Z pośród niezwykle licznych znaczków pocztowych naszych, winniśmy wybrać choćby jeden i powiedzieć sobie, że jest to „nasz typ narodowy“.

A możeby tak pp. członkowie „Unji“ raczyli przez głosowanie uczynić wybór takiego typu. Byłoby to ciekawe dla całego zastępu filatelistów polskich.

Do utrwalenia rysunku na kamieniu używane są kwasy, które przy użyciu w dużej ilości niszczą rysunek, więc linie cienkie, które znajdują się w rysunku, a nawet rysunek zostaje miejscami przez kwas strawiony, przezco powstają braki w znaczkach.

Przy drukowaniu sposobem drukarskim z płyt (kliszy), osobliwości mogą powstać tylko przez uszkodzenie płyty lub pęknięcie.

K R O N I K A.

W Nrze 11—12 miesięcznika „Filatelista” podał W. P. od Redakcji fantazyjne projekta filatelistyczne, przeznaczone do omówienia na przyszłej konferencji pocztowej. Projekta powyższe nie kwalifikują się do wykonania, jako szkodliwe i poniżające godność Ministerstwa Poczty i Telegrafów; z tego powodu ja z takowemi się nie solidaryzuję.

Ponieważ W. Pan pozwolił sobie bez uprzedniego zasięgnięcia mej zgody podać moje nazwisko, jako jednego z przedstawicieli od Klubu „Unja”, niniejszem żądam, na podstawie ustawy prasowej, aby W. Pan zechciał w najbliższym numerze „Filatelisty” ogłosić, że ja nie mam nic wspólnego z projektami filatelistycznymi, zamieszczonymi w Nrze 11—12 „Filatelisty”, oraz, że nazwisko moje, jako jednego z przedstawicieli klubu „Unja”, podane bez mej wiedzy i pozwolenia, należy uważać za przekreślone. — Z poważaniem

Wilhelm Bernstein.

P. S. Odpis tego listu został posłany do Ministerstwa Poczty i Telegrafów w Warszawie, na ręce Szefa Departamentu IV., oraz do Redakcji miesięcznika „Filatelisty Polskiego” w Krakowie, w celu należytego wykorzystania.

Echa z „Czarnej Tablicy” Nr. 11—12 ex 1921. Stosownie do zapowiedzi, za sprzeniewierzenie przeciwko b. czł. Nr. 40, Alfredowi Boczek w Jägerndorfe (R. C. S.), uzyskaliśmy przyaresztowanie tegoż przez Sąd w Opawie, a ponieważ ojciec tegoż, August, objął na siebie pokrycie długów, otworzono konkurs do majątku: Aktywa wynoszą Kč 3.865.67, Passywa Kč 27.350.36. Aż do rozstrzygnięcia ew. pokrycia wszystkich długów, ma pozostawać małoletni Alfred Boczek w „depozycie”.

W sprawie p. G. Gottheila, Piotrków, ogłoszenie poprzednie odwołuję i tegoż przepraszam. Uiszczę pewien datek na cel publiczny. — *H. Seidman, Skalat.*

Wydawnictwo katalogów „Michla” donosi, że katalogi na rok 1922 są wyczerpane, zaś na rok 1923 wyjdą: część „Europa” po 1-szym września, „Zamorskie” 15. października. Zamówienia na te katalogi tak od P. T. Członków „Unji”, jak i innych Czytelników oraz Zw. filatelistycznych w celu zabezpieczenia kontyngentu, już dzisiaj przyjmujemy. Dodatek Nr. 6 do katalogu Michla przyjmuje przy obliczaniu: „Valuta” + 900%; przy „Netto” + 400%.

Ogłoszone w grudniowym Nrze „Filatelisty” wydawnictwo katalogu polskiego i cennika, nakładem E. Szczerbana, Lwów, z powodu rozpoczęcia takiegoż wydawnictwa przez „Informator filatelisty”, Łódź, ul. Wiznera 12 (cena za zeszyt Mpk. 200) zostało odłożone do jesieni. Nadesłane kwoty zostały już częściowo zwrócone, inne wpisane na dobro rachunków i są do dyspozycji.

Ża nadesłane w setki liczące życzenia z powodu minionych Świąt, wprost żywiłowe przyrzekanie moralnej współpracy w dalszem wydawnictwie „Filatelisty”, serdeczne Bóg zapłać! Dało to podniecie na czas dłuższy.

Drobne ogłoszenia.

EROTIKA! Karten, Bilder, Bücher etc. Gegen Einsendung von 500 Mkp. erhalten Sie postfrei, diskret verschlossen ein Probensortiment. Seriöse Wiederverkäufer gesucht. Prospekte kostenlos von Imp. und Exp. **Otto Stary**, Wien XX/37.

POSZUKUJĘ zamiłany znaczków! Daję wszystkie wydania polskie, a za dobre znaczki dam lokalne i przedruki polskie. Również sprzedam w większej ilości polskie i inne. **Ostrowiec** (ziemia Radomska) **A. Ratusiński** („Unja“ 218).

Siam

10 versch. (Mi 28. 29. 46. 48. 83. 85. 89. 92. 94. 95) 12.— u. Porto. Satzliste Übersee frei geg. Ansichtskarte. **Oskar Kaiser**, Weimar 44.

Wszyscy powinni się w własnym interesie zapisać do klubu „Komet“ w Berlinie. Wpisując się, mogą zamieniać znaczki z całym światem! Wpis na cały rok Mkp. 600. Prospekty za nadesłaniem Mkp. 20 w znaczkach. Wpisy przyjmuje główny przedstawiciel **R. Braus**, Łódź, Miłsza 10. (Konto czekowe P. K. O. 60795, w Poznaniu 202795).

MICHLA dodatki po Mkp. 50. Roczna prenumerata Mkp. 500. **Saló Grenkamp-Kornfeld**, Jasło (P. K. O. Nr. 140-683).

ZĄDAJCIE PROSPEKTÓW!! „A. I. L. E.“ Association Internationale des Litterateurs & Echangistes — Directeur Robert Gaffiot, 45, Boulevard Pasteur, Paris XV e (France) „Unja“ 597.

Kleine Sätze

Uebersee Preisliste geg. Ansichtskarte frei. Kaufe Sammlung Oscar Kaiser, Weimar 44 (Deutschland). (1—3)

TAUSCHE Briefmarken mit den ganzen Welt. Gebe bessere Polen. **A. Sekułowicz**, Nowy Sącz, Długosza 18, Polen.

Kupię polskie dopłatne — przedruk czerwony na znaczkach austriackich 1, 5 i 10 Kor. B Ljubibratić, Warszawa, Zgoda 6/5.

Uwaga! Tylko dla Lwowa i przejeźdźnych! Bogaty wybór znaczków pojedynczych i serjami, europejskie i zamorskie. Cenników nie prowadzę, na prowincję nie wysyłam. Karolina Hawranek, skład papieru, Lwów, ul. Rutowskiego 1. 10.

WASA

5 p. bis 1 M. 16.— u. Porto
Satzliste Uebersee frei geg. Ansichtskarte.
Oscar Kaiser, Weimar 44.

Poszukuje polskie znaczki lokalne, miejskie, porta itd Daję wzamian wojenne według Senfa 1922, Michla 21/22. **M. Rosenwasser**, Łomża, Piękna 7.

ZAMIEMIAM ZNACZKI pocztowe z całym światem! Mam wszystkie polskie i Litwy środkowej. Basis Michel, Senf. **Arnold Niemczyk**, Warszawa, Dzielnia 3, („Unja“ 447).

KOTSCHAN

11 versch. 30.—, 6 versch. 14.— u. Porto
Satzliste Uebersee frei geg. Ansichtskarte.
Oskar Kaiser, Weimar 44.

Za używane znaczki polskie, zależnie od ilości i jakości, płacimy 20% nominalnej wartości, ewentualnie dajemy w zamian znaczki zagraniczne do wyboru. Wysyłamy także wybory za poprzedni nadesłaniem kaucji. Zamiany przeprowadzamy. Handel znaczków pocztowych. **I. S. Wyłoga** i Ska Będzin, pl. 3 go Maja 3. („Unja“ 25)

Tausche Briefmarken mit aller Welt! Habe alle Polnische und Mittellithauische Basis Michel, Senf. Erstsending erbeten an **Arnold Niemczyk**, Warschau, Dzielnia 3. (Scheckkonto Warschau 4032.) „Unja“ 447.

Güterinspektor Reinhold Kretinsky, Chlewczany p. Choronów ad Uhnów, Małopolska — tauscht Marken aller Länder. Erstsending nicht unter Mk. 100 erbeten (1—6)

Maszynę do pisania i cyklostyl używane, ale w dobrym stanie, kupimy za gotówkę lub damy w zamian znaczki. Oferty pod adresem Redakcji „Filiatelista“, Lwów, Wronowska 10.

Wszystkie lokalne poczt polskie w egzemplarzach pojedynczych i kompletach *) oraz na listach kupuję stale i proszę o oferty. **E. A. Szczerban**, Lwów, Wronowska 10.

Gegen 100—500 Briefmarken Ihres Landes, sende sofort gleiche Zahl Briefmarken von Polen, Lithauen, Mittellithauen, Österreich und Deutschösterreich. Bessere gegen bessere. Schund retour. Basis Senf 1922, Michel 1922 od. Yvert 1921. **J. Sawczak**, Sanok, Apotheke, (Polen) „Unja“ Mitgl. Nr. 158.

Aktkarten! Gegen Einsendung von 250 Mkp. im Brief bekommen Sie eine komplette Serie verschlossen mit Preisliste! Seriöse Reisende und Wiederverkäufer unter günstigen Bedingungen gesucht. **G. Lukesch, Rodaun, Nied.-Oest.**

Poszukuje zamiany ewentualnie kupna polskich znaczków lokalnych, poczty miejskie, 10 kop. 1860 r., Kowel, Odesa, kasown. polskiej poczty polowej, jakoteż błędodruki, odbitki, makulaturę, nadr. odwrócone, wszystkich polskich znaczków pocztowych, rzadkie okazy na listach i karty korespondencyjne. Daję w zamian: Jugosławia, Austria, A. Niemiecka, Bośnia i Węgry. **Z. Ptawny, Kraków, ul. Lubomirskich 5. „Unja” 11.**

Gratis & franko erhalten Sie im Herbst d. J. den hier abgebildeten Philatelisten-Pracht-Kalender pro 1923, wenn Sie mir Ihre genaue Adresse noch heute mitteilen. Doppelkarte angeboten. Garantierte Auflagenhöhe 10.000 Exemplare. Inserate kosten inklusive Gratis-Kalender: 12 Worte 100 ung. Kron., 24 Worte umrahmt das Doppelte. Vorauszahlung.

Eugen Révai, Budapest, I., Böszörményi-út 2. (Ungarn).

Rührige Vertreter gesucht!

„Internationale Markenbörse Liechtenstein“, klub, liczący około 3000 członków w 140 krajach kuli ziemskiej. Każdy członek otrzymuje bezpl. ogłoszenie, pismo klubowe i t. d. Ogromne ułatwienie wymiany dubletów. Prospekty wysyła: **Feliks Kac, Warszawa I, Żłota 62/29.**

SUCHE ZU KAUFEN Marken von Russland und Ukraine. Zahle bar in deutsche Reichsmark. I-a Referenzen zu Diensten. Auswahlen erbeten an **S. Voss, Libau (Lettland), Wilhelmienstrasse 18.**

Poszukuję zamiany znaczków pocztowych, tylko z poważnymi zbieraczami. Daję Rosję i Litwę środkową. Bas. Michel i Yvert Tellier 1922. **W. Podolecki, Wilno. Antokol 42—2. (1—3)**

Znaczek pamiątkowy Rep. słoweńskiej 5 kć.	Mkp. 40
„Poczta zielona“ ząbkowane i □ (4 szt. kpl.)	„ 400
dopłatne polskie czerwone od 2—500 f. kpl. (9)	„ 140
pamiątkowe — konstyucja 2—50 Mkp. kpl. (7)	„ 180
P. P. na Karlfond (Lubelskie) kpl. (3)	„ 260

Oplata pocztowa osobno. — Dla zagranicy 50% drożej.

Für Ausland 50% Aufschlag!

Eug. A. Szczerban, Lwów, Wronowska 10.

Euer Wohlgeboren!

Wir erlauben uns, Ihnen von der Errichtung einer Wiener Zweigstelle des Verlages von „DIE POST“ Kehl (Baden) Mitteilung zu machen und bitten, von nun an alle Aufträge (Inseratenbestellungen u. Abonnementsanmeldungen) aus Österreich und den Nationalstaaten an diese richten zu wollen. Bei dieser Gelegenheit laden wir Sie höflichst ein, uns Anzeigenaufträge zu übermachen und wenn Sie unser Blatt noch nicht kennen sollten, Probennummer und Prospekte zu verlangen, die Ihnen gratis und unverbindlich zugehen werden. — „DIE POST“ ist das älteste (29. Jahrgang) und beliebteste deutsche Fachblatt, dessen Abonnentenzahl nachweisbar die weitaus größte aller phil. Zeitschriften ist. In unserem Anzeigenteil finden Sie fast ausschließlich **Dauerinserenten**, was von dem großen Erfolg unserer Inserate zeugt. — Tarif auf Wunsch gratis!

Hochachtungsvoll

ZWEIGVERLAG v. „DIE POST“ (Kehl i. B.)

Wien, IV., Margarettenstraße 22.

Telephon 53-3-96.

Postsparkassenkonto 48.981. Bankkonto: Wiener Bankverein.

Briefadresse: Wien 50, Postfach 30.

**Provinzvertreter
gesucht!**

Zamiany znaczków pocztowych poszukują!

Adresses d'échange.

Tauschtafel.

Exchange adresses.

1 X Mp. 250.—, Mk. 15.—, Frc. 1.20, Din. 4.—, Lire 2.50, Kc. 6.—, U. S. A. Dol. 0.40.

W. A. Solman,
Riga (Latvia)
timbres — Marken —
stamps.

Prixcourant compl. de tous le Nouveau 1914—22 avec t-p. valeur d'Yvert frs. 25.— gratis contre Mkp. 100.— en notes de banque par la lettre recommandée.

Komplette Preisliste aller Neuheiten 1914—1922 mit Briefmarken in Katalogwerte v. Rmk. 60.— gratis gegen Mkp. 100 oder Rmk. 12.— in Banknoten im recommand. Brief zugesandt.

Désire timbres-poste tous pays. Donné timbres de Pologne, Autriche, Ukraine, Denikin etc. par 10—1000 même type. Bas. Senf. Gibbons, Michel, Yvert. Pas premier. Refuse envois sous 200 Frc. Rmk. 500.

Eug. A. Szczerban

Lwów, Leopold, Wrońska 10. Pologne.

Poszukuję zamiany pocztówek!
Echange Carte-postale!
JAN A. JUREWICZ
328 S. Washington Str.
Herkimer N.Y. (U.S. Amerika)
»Unja« Nr. 113

J. WIERZBICKI
Poznań, Szkolna 10 I.
Kupno — Sprzedaż
Zamiana.
Specjalnie marki woj.
»Unja« Nr. 16.

Zusendung von Probenummern
filatelistischer Literatur in allen
Sprachen erwünscht
BJÖRN ERLUND
ESBO — (Finland).

ST. KRUPINSKI, inżynier
Warszawa, Nowogrodzka 18.
Zamiana znaczków pocztowych
Echange series compl.
(1—3) Tausche kompl. Sätze.
»Unja« Nr. 135

Eugeniusz Hnatyk
Dąbrowa k. Tarnowa
za znaczki zachodniej
Ukrainy da dobre polskie
i zagraniczne lub gotówkę.
Poszukuję zamiany w Polsce
(Michel Europa 1921/22.
Senf 1922).

Tausche Briefmarken
Gebe gute Polen.
Lewandowski, Częstochowa
Kośluski Nr. 22.
Polska.

Za komplety zagraniczne daję
polskie. Sprzedam kilka arku-
szy wartości od 3—50 h. Für
ausländische Sätze gebe pol-
nische.
**lg. Borkiewicz, Solec Byd-
goski, Wielkopolska.** 1—3

Engrostauch!
Brauche 50 kpl. Sätze Sowjet
Russland, Latwija, Danzig, Mit-
tel-Lithauen, Bayern, Saarge-
biet, Memel, Polen, Ukraina:
Alle Sorte.
Dagegen kann geben Suomi,
Ingermenland, Aunus, etc.
Alle Sorte.
Lauri Sahlsten, Terijoki,
(Suomi — Finland).
Mitglied »Unja«, Suomi; etc.

Suche Briefmarken in Tausch u.
Kauf aller Länder, sowie phila-
telistische Bedarfsartikeln.
„Kosmos“ Briefmarkenhaus,
Przemyski, 3. Maigasse 7.

FLUGPOST

Tausch, Verkauf, Ankauf
Oskar Kaiser, Weimar 44.

Collectionneurs! Adhérez à Int. Club „UNJA“

La plus grande Association internat. de collectionneurs pour favoriser les échanges, ventes et achats de collections. Membres dans tous les pays du monde. Cotisation annuelle: 8 frcs.

Voranzeige!

Um den anlässlich des I. österreichischen Philatelistentages in Wien anwesenden Teilnehmern die Möglichkeit zu bieten, während ihres Aufenthaltes den Charakter der Briefmarkenauktionen des Dorotheums aus eigener Wahrnehmung kennen zu lernen, finden Mittwoch, den 6. September l. J., sowie in der anschließenden Messwoche mehrere größere Auktionen, darunter eine Specialauktion mit hochwertigem Material statt.

„Dorotheum“ Versteigerungsamt Zentralkdirektion Wien I, Spiegelgasse 16.

KUPIĘ KAŻDĄ ILOŚĆ ZNACZKÓW POCZTOWYCH POLSKICH
w SERJACH POJEDYŃCZE, w ARKUSZACH i t. p. — za obiegowe płacę:

za 10, 25, 50 i 100 markowe $7\frac{1}{2}\%$
za 1, 2, 3 i 4 markowe 30%
za 15, 20, 6 i 5 markowe 20%

Drobne wartości używane płacę pełną cenę nominalną.

Inne podług umowy.

Oferuję: zeszyty do wklejania znaczków pocztowych

Rozmiaru 10 stron \times 10 pół Mkp. 80
Rozmiaru 16 stron \times 10 pół Mkp. 120

Rozmiaru 16 stron \times 25 pół Mkp. 250
Rozmiaru 20 stron \times 25 pół Mkp. 300

na grubym papierze 20 stron \times 24 pół Mkp. 350
na 20 serji Nowość Mkp. 300

100 kopert przeźroczystych z I-a angielskiego pergaminu Mkp. 300.

F. KNAPSKI, ZGIERZ
ZIEMIA PIOTRKOWSKA.

**Rozbieram jeden z ostatnio zakupionych zbiorów i oferuję w pojedyn-
czych egzemplarzach ew. serjach bez zobowiązania dostawy.**

Cena w Markach polskich + opłata pocztowa.

Bawaria — przedruk „Freistaat Bayern“ na Germann kpl (16) *	1.100
Węgry 1871/2 (staloryt) 2, 3, 5, 10, 15 kr.	4.600
Węgry 1918 dla powodżian (format wysoki) 1, 2, 5 Kor.	4.200
Węgry 1919 bolszewicy (portrety) kpl. (5) *	1.000
Węgry Baranya I. (badane — z gwaranc. stemplem) 10 rozm. Senf Mk. 110	650
Węgry Baranya II. (przedruk w półkolu) 14 rozmaitych — Senf 691	3.800
Austr. okupacja — Feldpost „Montenegro“ 10 i 15 h. (kpl.) * 1400; używane	1.800
Austr. okupacja Rumunji wyd. I. (kpl.) 17 *	2.000
Austr. okupacja Rumunji wyd. II. (kpl.) 17 * Mp. 1 800; używane	2.200
Austr. okupacja Serbji I. t. zw. „Potiorek“ Senf 5.000 — okazja!	35.000
Austr. okupacja Serbji II. przedruk ukośny (używ.)	9.000
Austr. okupacja Serbji II. ale bez 10 kor. * i używ.	6.000
Okup. rumuńska na Węgrzech (Klausenburg) na wydaniu dla powodżian:	
1 Leu na 5 i 10 f. (Senf-Michel 200)	1.000
1 Leu na 12 i 16 f. (Senf-Michel 600)	3.000

Najnowszy katalog Senfa na rok 1922, niezbędny dla każdego zbieracza
Mkp. 1.400 opłacono.

Eugenjusz A. Szczerban

Lwów, ul. Wronowska 1. 10.

Suche Tausch mit reeller Sammler — gebe Russland Mittel-Litauen — Basis Michel 1922.

Wer mir 50—250 verschiedene Briefm., Ihrer Lande sendet — erhielt 200—1000 von Russland.

Wilno. Antokol 42-2

W. Podolecki

„Unja 460“

Desire échange avec collectionneur sérieux — Donne Russie, Pologne et Lithouanie Polonaise. Bas. Yvert & Telier 1922.

Contre envoi du 50—250 tp. de votre pays j'envoi 200—1000 t. p. de Russie.
1—2

„Philatelisten-Verein Teplitz-Schönau“

mit seinen Ortsgruppen, bedeutenster deutscher Verein in der Tschechoslowakei nimmt Mitglieder mit guten Referenzen auf. Eigene Zeitschrift „**Die Briefmarken**“ gleichzeitig offizielles Organ des „**Deutschen Philatelisten-Verbandes in der Tschechoslowakei**“. Erscheint monatlich. Abonnement-Preis jährlich 8K 10, für Deutschland Mk 25. Billigste Insertionsmöglichkeit bei weitester Verbreitung. Zuschriften etz. sind zu richten an: „**Philatelisten-Verein, Teplitz-Schönau**“.

Okazja dla specjalistów!

5 widokówek ze Spaa z kasownikiem konferencji dyplomatycznej z dnia 8-go lipca 1920 r. po Mkp. 15.000 sztuka. Litwa Środkowa II. wyd Żeligowskiego cięte (6 wart. *) za serję 130 Mkp. + opłata pocztowa. — Należytość przesyłać wraz z zamówieniem.

K. MARSZAŁKOWICZ,
Wilno, Kalwaryjska 6/2
(czł. „Unji“ 46).

1—3

BULGARIEN,

Thrazien, Ukraine, Süd Russland u. s. w.
Billigste Bezugsquelle. En gros u. Detail. Verlangt Preise der gewünscht. NN. Auch Tausch m. fortgeschr. Samml. Senf. Yvert. Suche besonders Vorkrieg und selt. Ukraine. Minim. 300 M. Schund und Fälschung. unbeantw. Ref. in all. Land. Milgl. Ukr. Phil. Verb., Globus, Debes, L. Ech., Unja u. a.

A. Biske, Bijouterie, Varna (Bugl.)

FILATELIŚCI!

Któżby z Was nie chciał zrobić dobrego interesu? Przyślijcie obiegowe polskie znaczki — w zamianie otrzymacie na żądanie różne zagraniczne albo 20% nomin. gotówka. Załatwienie w przeciągu 12 godz. Przesyłki polecane. Cenników nie posiadam. Żadnych zapytań nie przyjmuję.

Handel znaczków pocztowych
A. CH. GOLDMINE
Będzin, ulica Kołłątaja 1. 46.

WYBORY!

Wyłącznie dla członków „Unji“ polecam **klasyczne** znaczki Europy z 50—55% opustem z cen Senfa 1922. Wydawnictwa wojenne 55—65% opustu. Pozaeuropejskie i kolonialne 60—100 Mkp. za franka Yvert 1922. **Nadzwyczaj bogate wybory.** Centrala „Unji“ E. A. Szczereban, Lwów, Wronowska 10.
P. S. Po **wybory okrężne** „Unji“ należy zgłaszać się do Ekspozytury pod adr. R. Kretinsky, Chlewczyany p. Choronów k. Uhnowa (Małopolska).

Bony Pieniężne
Austrii, Niemiec, Węgier
polecam

po cenach najniższych.

Za każdą sumę, wpłaconą na konto w P. K. O. w Warszawie Nr. 60.795, wysyłamy partję bonów w ładnem zestawieniu.

Biurow Filatelistyczne
RYSZARD BRAUS, ŁÓDŹ
ul. Milsza 10.

Werden auch Sie Mitglied! Inserieren auch Sie in der „I. M. B. Liechtenstein“!

P. K. O. Oddział w Poznaniu 202.757.

Międzynarodowe Towarzystwo Filatelistyczne „POLONIA“

PIOTRKÓW, ulica Garncarska Nr. 9.

Do P. P. Filatelistów!

Niniejszem zwracamy uwagę Sz. P. na Międzynarodowe Towarzystwo Filatelistyczne „POLONIA“. Celem powyższego Towarzystwa jest stworzenie trwałego łącznika między Filatelistami całego świata celem zamiany znaczków pocztowych, kart, monet i t. d.

Oficjalnym organem powyższego Towarzystwa jest czasopismo „POLONIA“, które przysyłamy regularnie każdemu członkowi.

Każdy członek ma prawo korzystania z wyborów oraz spieniężania swoich dubletów.
Składka roczna Mkp. 500.

Należność należy uiszczać w banknotach.

Zarząd M. T. F. Polonia.

FORMULARZ WSTĄPIENIA.

Imię i nazwisko Nr. czł.

Adres

Ogłoszenie (10 słów gratis)

Data wstąpienia Sprowadzony przez

Podpis

UWAGA! Za sprowadzenie członka nagradzamy znaczkami poczt. kat. wart. niem. Mk. 10.

W ostatnich czasach wśród filatelistów wszystkich krajów obudziło się wielkie zainteresowanie do marek pocztowych R. S. F. R. R. Wskutek czego przez Rząd Rosyjski utworzony został eksportowy państwowy fundusz filatelistyczny dla handlu z zagranicą.

Sprzedają marek rosyjskich w Polsce zarządza Rosyjska Misja Handlowa (Warszawa, Mazowiecka 1, m. 6) dokąd w tej sprawie zwracać się powinno.

DECYZJA RADY KOMISARZY LUDOWYCH:

1. Nadać Komisarjatowi Ludowemu do Handlu z zagranicą i wydziałom jego wyłączne prawo dla stworzenia państwowego funduszu eksportowego filatelistycznego dla handlu z zagranicą.

2. Zobowiązać Komisarza Ludowego Pocht i Telegrafu oraz wszystkie inne instytucje do współdziałania z Wniesztorgiem w tworzeniu państwowego funduszu filatelistycznego i z takowym zgodnie działać. W tym celu Komisariat Ludowy do Spraw Zagranicznych deleguje swego przedstawiciela do Rosyjskiego Filatelistycznego Biura przy Ludowym Komisarjacie Pocht i Telegrafu.

3. Zobowiązać Komisję, istniejącą przy Komisarjacie Ludowym do Handlu z zagranicą i miejscowych jego wydziałach do segregowania odpowiednich egzemplarzy marek muzealnej wartości dla oddania takowych według adresu. W skład wyżej wskazanych Komisji wchodzi przedstawiciele Komisariatu Ludowego Pocht i Telegrafu.